

Шинжээчийн үнэлгээний тайлан

Байгууллагын нэр: ХААИС-ийн Агроэкологийн сургууль
Хөтөлбөрийн нэр: Экологи

Индекс: 052101 бакалавр

Шинжээчийн баг:

Ахлагч: Я. Гэрэлчулуун

Гишүүд: Л. Энх-Амгалан
Ш. Анармаа

2023. 01. 10

Агуулга

I. Хөндлөнгийн үнэлгээ хийх үйл явц, төлөвлөлт

II. Сургалтын хөтөлбөрийн танилцуулга

III. Шинжээчийн үнэлгээ, дүгнэлт

Шалгуур1: Хөтөлбөрийн төлөвлөлт

Шалгуур 2: Сургалтын үйл ажиллагаа

Шалгуур 3: Хөтөлбөр хэрэгжүүлэх орчин, технологийн нөхцөл

Шалгуур 4: Хөтөлбөрийн удирдлага, зохион байгуулалт

Шалгуур 5: Суралцагчид чиглэсэн үйл ажиллагаа

Шалгуур 6: Багшийн үйл ажиллагаа

Шалгуур 7: Чанарын үнэлгээ, баталгаажилт

IV. Уулзалтад оролцогчдын нэрс

I. Багш нарын нэрс

II. Оюутнуудын нэрс

III. Ажил олгогчдын нэрс

IV. Төгсөгчдийн нэрс

V. Хөтөлбөрийн өөрийн үнэлгээний багаас ирсэн санал

I. Хөндлөнгийн үнэлгээ хийх үйл явц, төлөвлөлт

Сургуулийн нэр /Монгол, Англи/	Mongolian University of Life Sciences	
Сургалтын хөтөлбөрийн нэр /Монгол, Англи/	Экологи - Ecology	
Индекс	052101 бакалавр	
Шинжээчид	<p>Ахлагч:</p> <p>1. Ахлагч: Я.Гэрэлчулуун Монгол Улсын Боловсролын Их Сургуулийн Ургамлын судалгаа, сургалт арга зүйн төвийн эрхлэгч 99291974, gerelchuluunbiology@gmail.com</p> <p>2. Ш.Анармаа Монгол Улсын Их Сургуулийн Шинжлэх ухааны сургуулийн биологийн тэнхимийн ахлах багш 95951267, anarmaa.sh@num.edu.mn</p> <p>3.Л.Энх-Амгалан Мандах их сургуулийн Нягтлан бодох бүртгэлийн сургуулийн профессор 99112194, enkh@monicpa.mn</p>	
	Б.Оюунчимэг Магадлан итгэмжлэл хариуцсан шинжээч	
Төлөвлөгөө	Он сар өдөр	Хийгдсэн байх ажлууд /Мэргэжилтний гаргаж өгсөн хуваарийн дагуу бичнэ/
	2022.11.25.	Ажлын албаны захирлын тушаалаар томилогдсон.
	2022.11.28.	Ажлын албаны захиралтай гэрээ байгуулсан.
	2022. 11.29.	Урьдчилсан үнэлгээний тайланг ажлын албаны мэргэжилтэнд хүлээлгэн өгсөн.
	2022.12.14-15.	Сургууль дээр илрэл нотолгоотой танилцаж, уулзалт хийсэн.
	2022.12.06.	Шинжээчийн багийн тайланг ажлын албанд хүлээлгэн өгсөн.
	2022.12	Шинжээчийн багийн тайланг сургуульд илгээн санал авсан.
	2023.01.10.	Шинжээчийн баг тайланг эцэслэн боловсруулж, ажлын албанд хүлээлгэн өгсөн.

II. Сургалтын хөтөлбөрийн танилцуулга

Зорилго:

Биологийн олон янз байдал, тэдгээрийн амьдрах орчин, нөлөөлөх хүчин зүйлүүд, байгалийн нөхцөл, нөөцийг судлан тогтоох, даац, чадавхид тохируулан зөв зохистой ашиглахад хяналт тавих, үнэлгээ өгөх, дүгнэлт хийх, хамгаалал, менежментийн төлөвлөгөөг боловсруулан хэрэгжүүлэх мэдлэг, чадвар, дадал бүхий мэргэжилтэн бэлтгэхэд оршино.

Хөтөлбөрийн хүрэх үр дүн PLOs (Program Learning Outcomes)

Экологи, байгаль хамгааллын бакалаврын суралцагч нь уг хөтөлбөрөөр суралцаад төгсөхдөө амьд байгалийн зүй тогтлыг тайлбарлах, цаг агаарын элементүүдийг хэмжих, цаг агаарын үзэгдлийг ажиглах, хөрсний мониторингийн физик, хими, биологийн үзүүлэлтүүдийг тодорхойлох, хүний үйл ажиллагааны нөлөөллийг тодорхойлох, усны физик, химийн үзүүлэлтүүдийг хэмжих, усан орчны биологийн бүтээмж нөөцийг тодорхойлох, усны хэрэглээ, ашиглалт хамгаалалтыг сайжруулах, ургамлан бүлгэмдлийн төлөв байдал, болон өөрчлөлтийг тодорхойлох, дасан зохицох онцлогийг судлах, үнэлгээ хийх, хамгаалах, амьтадын популяцийн төлөв байдлыг тогтоох, хамгааллын төлөвлөгөөг боловсруулах, шинээр болон сэргээн нутагшуулах боломжийг эрэлхийлэх, төлөвлөх, байгаль хамгааллын менежментийг хэрэгжүүлэх, мэдлэг чадвартай болно.

Хөтөлбөрийн зорилтууд PEO (Program Educational Objectives)

Зорилт 1. Биологийн олон янз байдал, тэдгээрийн амьдрах орчныг үнэлэх

Зорилт 2. Байгалийн бүрэлдэхүүн хэсгүүдийн шинж чанар, онцлог, хувьсал, өөрчлөлтийг зүй тогтол, нөхцөл нөөцийг судлан тогтоох

Зорилт 3. Экосистемийн даац, чадавхийг судлан тогтоох

Зорилт 4. Байгалийн нөөцийг зөв зохистой ашиглахад хяналт тавих, үнэлгээ өгөх

Зорилт 5. Байгаль хамгааллын арга хэмжээнүүдийг хэрэгжүүлэх

Зорилт 6. Менежментийн төлөвлөгөөг боловсруулан хэрэгжүүлэх онол, арга зүйг эзэмшүүлэх

Хөтөлбөрийн төгсөгчийн загвар

Төгсөгч нь хөтөлбөрийн үр дүнд ерөнхий болон мэргэжлийн онолын мэдлэгтэй, хувийн болон мэргэжлийн ур чадвартай, бие даан болон багаар ажиллах чадвар эерэг хандлагатай болж бэлтгэгдэнэ.

Сургалтын төлөвлөгөөний бүтэц

- Ерөнхий суурь хичээл **40** багц цаг (32%) байна. Үүнээс **37** багц цагийг заавал судлах байдлаар, үлдсэн **3** багц цагийг санал болгож буй хичээлээс сонгон судална.
- Мэргэжлийн суурь хичээл нийт **33** багц цаг (27%) байна. Үүнээс **27** багц цагийг заавал судлах байдлаар, **6** багц цагийг санал болгож буй хичээлээс сонгон судална.
- Мэргэшүүлэх хичээл **51** багц цаг + 12 багц цаг дадлага, төгсөлтийн ажил (41%) байна. Үүнээс **45** багц цагийг заавал судлах байдлаар, **6** багц цагийг санал болгож буй хичээлээс сонгон судална. Нийт 124 цаг.

Хөтөлбөрийн Ерөнхий суурь хичээл 40 багц цагийн 70 хувь, Мэргэжлийн суурь хичээл нийт 33 багц цагийн 50 хувь, Мэргэшүүлэх хичээл 51 багц цагийн 50 хувь онол, Ерөнхий суурь хичээл 40 багц цагийн 30 хувь, Мэргэжлийн суурь хичээл нийт 33 багц цагийн 50 хувь, Мэргэшүүлэх хичээл 51 багц цагийн 50 хувь практикийн хэлбэрээр орж байна.

Хөтөлбөрт мэргэжлийн хичээл заадаг багш нарын эрдмийн зэрэг

Багшийн эрдмийн зэрэг	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023
Магистр	6	6	13	14	14
Доктор	9	12	6	5	5

Хөтөлбөрийн нэг багшид ноогдох оюутны тоо

Багш, оюутны тоо	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023
Багшийн тоо	17	22	17	16	18
Оюутны тоо	496	323	329	255	180
Нэг багшид ноогдох оюутны тоо	1/20	1/14	1/14	1/11	1/10

Хөтөлбөрийн онцлог:

Сургалт “Дадлагад” суурилсан

Биологийн дадлага, экологийн дадлага, үйлдвэрлэлийн дадлага - 12 багц цаг

Хичээл бүрийн 50 хувь нь дадлага цагтай

Ш. Шинжээчийн үнэлгээ, дүгнэлт

Шалгуур 1. Хөтөлбөрийн төлөвлөлт

Оролцогч болон сонирхогч талуудын хэрэгцээг хангахад чиглэсэн, үйл ажиллагааны төлөвлөлт, зохицуулалтын цогц баримт бичгийг нийтлэг шаардлагын дагуу иж бүрэн боловсруулан баталгаажуулж, тогтмол сайжруулдаг байна.

1.1. Хөтөлбөрийн хэрэгцээ, шаардлага

Хөтөлбөр нь үндэсний болон олон улсын боловсролын чиг хандлагыг баримжаалан, сургалтад оролцогч, сонирхогч талуудын хэрэгцээг хангахад чиглэн боловсруулагдсан байна.

Илрэл нотолгоо: /Шаардлагатай холбоотой баримт бичиг, тоо баримт, судалгааны дүн гэх мэт судалсан бодит илрэл баримтуудыг бичнэ/.

- Өөрийн үнэлгээний тайлан

- Экологи байгаль хамгаалал сургалтын хөтөлбөр
- Экологийн тэнхимийн 2021, 2020, 2019, 2018, 2017 оны тайлангууд
 - Монгол улсын аюулгүй байдлын үзэл баримтлал, Монгол улсын тогтвортой хөгжлийн үзэл баримтлал 2030, Алсын хараа 2050 Монгол улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлого, МУ-ын Засгийн газрын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөр, Шинэ сэргэлтийн бодлого, Байгаль орчин аялал жуулчлалын яамны стратеги төлөвлөгөө зэрэг төрийн болон салбарын бодлого, хууль эрх зүйн баримтуудыг үндэслэн хөтөлбөрөө боловсруулжээ.

Онцлог зүйл: /Туршлага/

- 1999 оноос “Экологийн менежер”,
- 2004 оноос “Экологи, байгаль хамгаалал” хөтөлбөрөөр 20 удаа төгсөлт хийсэн.
- 2015 онд магадлан итгэмжлэгдсэн.
- 2022 оны 5- сарын 09 өдрийн А/160 тушаалаар хөтөлбөрийн нэрийг “Экологи” болгон шинэчилсэн.

Анхаарах асуудал:

Ажил олгогч нараас төгсөгчдийн тоон боловсруулалтын буюу статистик, мэргэжлийн англи хэлний түвшинг дээшлүүлэхэд анхаарч хүсэлт гаргасан.

Зөвлөмж: /Бодитой хэрэгжихүйц, хэмжигдэхүйц байна./

Англи хэлний хичээлийн хөтөлбөрийг хянах мэргэжлийн англи хэлийг дунд ба түүнээсдээш шатны мэдлэг чадвар олгоход анхаарах ажиллах

Шаардлага: /Шаардлагыг хэсэгчилсэн хангасан, хангаагүй үед заавал бичнэ/

Шалгуурыг хангасан байдал: Бүрэн хангасан

1.2 Хөтөлбөрийн зорилго

Хөтөлбөрийн зорилго нь үндэсний мэргэшлийн хүрээ, байгууллагын эрхэм зорилго, зорилт, холбогдох мэргэжлийн салбар болон оролцогч талуудын хэрэгцээ, шаардлагад нийцсэн байна.

Илрэл нотолгоо: /Шаардлагатай холбоотой баримт бичиг, тоо баримт, судалгааны дүн гэх мэт судалсан бодит илрэл баримтуудыг бичнэ/

- ХААИС, Агрэкологийн захирлын 2021 оны 05-р сарын 31-ний өдрийн А/47 тоот тушаалын хавсралт.
- Бакалаврын хөтөлбөрийг шинэчлэх ажлын хэсгийн бүрэлдэхүүн ажиллаж хөтөлбөрт хөдөлмөрийн зах зээлийн тандан судалгаа явуулсан.
- Хөтөлбөрийг хандлагын STEEP шинжилгээ, хөтөлбөрийн оролцогч талуудын санал асуулгын шинжилгээ, хөтөлбөрийн боловсролын зорилго, зорилтуудад харьцуулсан шинжилгээг 2015-2022 онуудад хийж, хөтөлбөрийн суралцахуйн үр дүн, төгсөгчийн загварыг тодорхойлсон байна.

Онцлог зүйл: /Туршлага/

Хөтөлбөрийг боловсруулах, сайжруулахдаа өөрийн орны эрэлт хэрэгцээг хангахуйц экологийн мэргэжлийн үйлчилгээ үзүүлэх цогц чадамжийг судлан тодорхойлж, экологи, байгаль орчин боловсролын салбарт олон улсын болон улсын хэмжээнд баримталж буй өнөөгийн бодлого чиг хандлага, шаардлагад нийцүүлэхийг зорьсон.

Анхаарах асуудал:

Ахисан тувшингийн хөтөлбөрийн зорилготой залгамж холбоог сайжруулах.

Биологи хичээл 6 кредит оруулсан үүнийг тус бүрд биологи, ургамал судлал, амьтан судлал гэсэн бие даасан хичээл болгон орвол тохиромжтой.

Төгсөгчдөөс тоон боловсруулалтын буюу статистик, мэргэжлийн англи хэлний цагийг нэмэгдүүлэх хүсэлт байгааг уламжилсан.

Зөвлөмж: /Бодитой хэрэгжихүйц, хэмжигдэхүйц байна./

Төгсөгчдөөс мэргэшүүлэх чиглэлийг аль болох бага курсээс нь 1 ба 2-р курсэд чиглүүлж өгвөл суралцагсдын мэргэжлийн дадал чадвар эзэмших боломж, хугацаа нэмэгдэж байна гэсэн зөвлөмж санал хүргүүлсэн.

Шаардлага: /Шаардлагыг хэсэгчилсэн хангасан, хангаагүй үед заавал бичнэ/

Шалгуурыг хангасан байдал: Бүрэн хангасан

1.3. Хөтөлбөрийн төлөвлөлтийн баримт бичгүүд

Сургалтын төлөвлөгөө, хичээлийн хөтөлбөр нь тухайн хөтөлбөрөөр суралцагчид олгох мэдлэг, ур чадвар, хандлагын агуулга, сургалтын үр дүнд чиглэсэн арга зүй, сургалтын үнэлгээний оновчтой хэлбэрийг бүрэн багтааж, оролцогч болон сонирхогч талуудын санал зөвлөмжийг тусган тогтмол сайжруулдаг байна.

Илрэл нотолгоо: /Шаардлагатай холбоотой баримт бичиг, тоо баримт, судалгааны дүн гэх мэт судалсан бодит илрэл баримтуудыг бичнэ/

- БСШУС-ын сайдын 2022 оны 5-сарын 09-ний өдрийн А/160 дугаар тушаал “Мэргэжлийн хөтөлбөр, чиглэл, индекс шинэчлэн батлах тухай”
- БСШУС-ын сайдын 2014 оны А/174 дүгээр тушаалаар батлагдсан “Бакалаврын хөтөлбөрт тавих нийтлэг шаардлага”, А/285 дугаар тушаал, түүний хавсралт “Бакалаврын хөтөлбөрийн сургалтын төлөвлөгөөний ерөнхий суурь чиглэлд заавал судлах хичээлийн жагсаалт”
- “ХААИС-ийн захирлын 2015 оны А/377 дугаар тушаалаар батлагдсан “Хөтөлбөрийн хорооны журам”
- “ХААИС-ийн захирлын 2014 оны А/427 дугаар тушаалаар батлагдсан “ХААИС-ийн бакалаврын хөтөлбөр, сургалтын төлөвлөгөө боловсруулах журам”, “ХААИС-ийн бакалаврын сургалтын хөтөлбөрийн загвар”

Онцлог зүйл: /Туршлага/

“Экологи” хөтөлбөрөөр суралцаж төгссөн төгсөгчид нь мэргэжлийн болон хувь хүний эзэмшвэл зохих чадамжуудыг хангалттай хэмжээнд эзэмших, хичээл заах багшийг сонгох боломжид суралцагч сэтгэл хангалуун байх, хөтөлбөрийн хичээлийн хэлбэр, онол практикийн зохистой харьцааг хадгалах, хичээл хоорондын уялдаа, залгамж холбоог хангах зэргээр мэргэжлийн хөтөлбөрийг хэрэгжүүлж байна.

Анхаарах асуудал:

Зөвлөмж: /Бодитой хэрэгжихүйц, хэмжигдэхүйц байна./ Хичээл заах багшийг сонгох боломжид суралцагч сэтгэл хангалуун байх, тэдний саналыг харгалзан үзэж удирдах түвшинд шийдвэрлэдэг байх. Гаргасан шийдвэрийг оюутны төлөөлөлд албан журмаар мэдэгддэг байх хэрэгтэй

Шаардлага: /Шаардлагыг хэсэгчилсэн хангасан, үед заавал бичнэ/

Шалгуурыг хангасан байдал: Бүрэн хангасан

1-р шалгуурын талаарх шинжээчийн эцсийн үнэлгээ: Бүрэн хангасан

Шалгуур 2. Сургалтын үйл ажиллагаа

Сургалтын үйл ажиллагаа нь сургуулийн эрхэм зорилгод нийцэж, хөтөлбөрийн үр дүнд чиглэсэн, цогц чадамжид суурилсан, агуулга, арга зүй нь тасралтгүй хөгжин сайжирдаг байна.

2.1 Хөтөлбөрийн сургалтын агуулга, түүний шинэчлэл

Сургалтын агуулга нь суралцагчийн эзэмших цогц чадамжийг олгоход чиглэсэн, онол практикийн зохистой харьцаатай, давхардалгүй, харилцан уялдаатай, сонгох боломжтой, тасралтгүй хөгждөг байна.

Илрэл нотолгоо: /Шаардлагатай холбоотой баримт бичиг, тоо баримт, судалгааны дүн гэх мэт судалсан бодит илрэл баримтуудыг бичнэ/

- БСШУС-ын сайдын 2014 оны А/174 дүгээр тушаалаар батлагдсан “Бакалаврын хөтөлбөрт тавих нийтлэг шаардлага”, А/285 дугаар тушаал, түүний хавсралт “Бакалаврын хөтөлбөрийн сургалтын төлөвлөгөөний ерөнхий суурь чиглэлд заавал судлах хичээлийн жагсаалт”, 2017 оны А/174 дүгээр тушаалын нэмэлт өөрчлөлт хөтөлбөрт тавих нийтлэг шаардлагын дагуу агуулгад шинэчлэл оруулсан байна.
- Экологи хөтөлбөрийн сургалтын төлөвлөгөөг 2002, 2007, 2011, 2015, 2017 онуудад шинэчлэн сайжруулсан.
- 2017 оны байдлаар экологийн тэнхимд 107 хичээл буюу 276 хичээл, дадлага харъяалагдаж байсан ба үүнээс 39 хичээлийн хөтөлбөрийг шинээр, 113 хичээлийн хөтөлбөрийг шинэчлэн боловсруулсан.
- ХААИС-ийн захирлын 2018 оны А/213 тоот тушаалаар экологийн тэнхимд 99 хичээл харъяалагдах болсон. Экологийн тэнхимийн хичээлүүд ЕСО-гэсэн кодтой байна.

Онцлог зүйл: /Гуршлага/

Хөтөлбөрийн чанарын шинэчлэлийн хүрээнд жил бүр ажил олгогч, төгсөгч, суралцагсдаас сэтгэл ханамжийн судалгааг авч сургалтын бодлого зохицуулалтын албанд судалгааны үр дүнг нэгтгэн, дүн шинжилгээ хийсний дүнд эрэлт хэрэгцээ, шаардлагад тулгуурлан хичээлийн агуулгын шинэчлэлийг хийдэг.

Анхаарах асуудал: Оюутууд болон төгсөгч нартай хийсэн уулзалтад сэтгэл ханамжийн судалгааны асуулгууд оновчтой биш олон жил болж байгаа гэсэн санал их ирсэн.

Зөвлөмж: /Бодитой хэрэгжихүйц, хэмжигдэхүйц байна./Суралцагчдаас авдаг сэтгэл ханамжийн судалгааны асуулгуудын тодорхой хугацаанд шинэчлэдэг байх. Асуулгыг боловсруулахдаа оюутнуудаас санал авах хэрэгтэй.

Шаардлага: /Шаардлагыг хэсэгчилсэн хангасан, хангаагүй үед заавал бичнэ/

Шалгуурыг хангасан байдал: Бүрэн хангасан

2.2 Сургалтын арга зүй

Сургалтын арга зүй нь хөтөлбөрийн зорилгод нийцсэн, цогц чадамжид суурилсан, суралцагч төвтэй, мэдээлэл, харилцаа холбооны дэвшилтэт технологи ашигладаг байна.

Илрэл нотолгоо: /Шаардлагатай холбоотой баримт бичиг, тоо баримт, судалгааны дүн гэх мэт судалсан бодит илрэл баримтуудыг бичнэ/

- ХААИС-ийн захиралын 2020 оны 11 дүгээр сарын 27-ны өдрийн А/167 тушаалын хавсралт, ХААИС-ийн цахим сургалтын журам.
- Цахим сургалтын арга: Цахим сургалтын хүрээнд хичээл удирдан явуулахдаа Google classroom, Google meet зэрэг программыг ашигладаг.
- Идэвхтэй сургалтын арга: Хөтөлбөрөөр тодорхойлсон үр дүнд хүрэхийн тулд багш бүр идэвхтэй сургалтын аргуудыг өргөн хүрээнд хэрэглэж байна. Үүнд: асуудалд суурилсан, туршилтад суурилсан, кейсд суурилсан, төсөлд суурилсан, багаар ажиллаж гэх мэт.

Онцлог зүйл: /Туршлага/

- Экологи хөтөлбөрийн хорооноос цөм хөтөлбөрийг сайжруулах, оюутнуудын болон төгсөгчдийн уулзалт, эрдэмтдийн цуврал лекц, семинар, хөтөлбөрөөр суралцагчдыг гадаад, дотоодын судалгааны ажилд оролцуулдаг.
- Сургалтын заах аргын нэгдлээс багш нарт сургалтын арга зүйн зөвлөгөө өгдөг, туршлагатай багш нараар сургалтын заах арга зүйн сургалт, семинар, видео уулзалт, зохион байгуулдаг.

Анхаарах асуудал:

Зөвлөмж: /Бодитой хэрэгжихүйц, хэмжигдэхүйц байна./

Шаардлага: /Шаардлагыг хэсэгчилсэн хангасан, хангаагүй үед заавал бичнэ/

Шалгуурыг хангасан байдал: Бүрэн хангасан

2.3 Суралцагчийн үнэлгээ

Суралцагчийн эзэмшсэн мэдлэг, чадвар, хандлагыг бүрэн үнэлдэг арга зүйтэй, тасралтгүй сайжруулдаг байна.

Илрэл нотолгоо: /Шаардлагатай холбоотой баримт бичиг, тоо баримт, судалгааны дүн гэх мэт судалсан бодит илрэл баримтуудыг бичнэ/

- ХААИС үр дүнд суурилсан сургалтад шилжсэнтэй, холбоотойгоор хичээл бүрт өөр өөр аргаар оюутны олж авсан мэдлэг, чадварыг дүгнэхдээ стандарт, стандарт бус үнэлгээгээр үнэлж байна. Үүнд: Тохиолдолд суурилсан сургалт, сорилтод суурилсан сургалт, зориулагдсан орчинд суурилсан сургалт, туршилтад суурилсан сургалт, асуудалд суурилсан сургалт, төсөлд суурилсан сургалт гэх мэт.

- ХААИС-ийн захирлын (2016 онд) тушаалаар батлагдсан “Хичээлээр эзэмших хувь хүний ур чадвар, хандлагыг үнэлэх зөвлөмж”, “Хичээлээр эзэмших хувь хүний ур чадвар, хандлагыг үнэлэх” арга зүйн дагуу 7 шалгуур үзүүлэлтээр үнэлдэг.
- ХААИС-ийн сургалтын журмын 6-р зүйлд “Оюутны мэдлэг чадвар, хандлагыг дүгнэх” тусгасан стандарт бус үнэлгээ.

Онцлог зүйл: /Туршлага/

Ерөнхий суурьд тооцогдох зарим хичээлийг шалгалт өгч шууд тооцох журам хэрэгжүүлдэг байна.

Анхаарах асуудал:

Зөвлөмж: /Бодитой хэрэгжихүйц, хэмжигдэхүйц байна./

Шаардлага: /Шаардлагыг хэсэгчилсэн хангасан, хангаагүй үед заавал бичнэ/

Шалгуурыг хангасан байдал: Бүрэн хангасан

2-р шалгуурын талаарх шинжээчийн эцсийн үнэлгээ: Бүрэн хангасан

Шалгуур 3. Хөтөлбөр хэрэгжүүлэх орчин, технологийн нөхцөл

Хөтөлбөрийн зорилго, зорилтыг үр дүнтэй хэрэгжүүлэх, амжилттай суралцахад дэмжлэг үзүүлэхүйц шаардлагатай нөөцийг бүрдүүлсэн байна.

3.1 Сургалтын орчин

Сургалт, судалгаа явуулах анги танхим, лаборатори, урлан, багаж хэрэгсэл, багшийн ажиллах орчин нь хөтөлбөрийг үр дүнтэй хэрэгжүүлэх шаардлага хангасан, стандартад нийцсэн шинэчлэл хийдэг байна.

Илрэл нотолгоо: /Шаардлагатай холбоотой баримт бичиг, тоо баримт, судалгааны дүн гэх мэт судалсан бодит илрэл баримтуудыг бичнэ/

Шалгуур үзүүлэлтүүдийн хүрээнд дараах нотлох баримтуудтай танилцлаа. Үүнд:

- Өөрийн үнэлгээний тайлан
- Хөтөлбөрийн оролцогч талуудын сэтгэл ханамжийн судалгаа 2018-2020 оны хичээлийн жил (Агроэкологийн сургууль) – сургалтын хэрэглэгдэхүүний чанарт өгсөн үнэлгээ 1, 2-р курсын болон 3, 4-р курсын оюутнуудын сэтгэл ханамжийн судалгааны дүн
- Агроэкологийн сургуулийн экологийн тэнхимийн 2021, 2020, 2019, 2018, 2017 оны тайлангууд

Дээрх тайлан материалтай танилцсаны үүднээс дараах зүйлс ажиглагдав. Үүнд:

- Хичээлийн төв байран дахь – 321, 326, 333, 264, 151 болон эрхлэгчийн өрөө – нийт 6 өрөө буюу 146.1 м² багш нарын ажлын өрөө, 349.4 м² анги танхим байгаа бөгөөд нэг багшид ногдох нь 7.7 м², нэг оюутанд ногдох нь 6.9 м² байгаа нь шалгуур хангасан гэж үзэхүйц байна. Түүнчлэн лаборатори тус бүрээр нэг оюутанд ногдох талбайн хэмжээг бодож тусгаснаас харахад стандартаас давсан тохиолдол ажиглагдсангүй.
- 2021 оны тэнхимийн тайланд сургалтын орчныг шинэчлэх ажлын хүрээнд нэг анги, хоёр лаборатори засвар хийгдэж, нэг лаборатори шинээр нээгдсэн байна. Түүнчлэн шинээр лабораторийн материаллаг баазыг шинэчлэн 24 суурин компьютер, 4 канон-принтер, 4

проектор, 6 нөүтбүүкийг шинээр авсан байна. 2019 онд 7 анги танхимыг тохижуулсан байна. Мөн 2018 онд 2 анги танхимыг засан сайжруулсан байна.

- Түүнчлэн олон нийт, иргэний барилгын БНБД 31-03-03 стандартад хичээлийн орчин нийцэж байв.

Түүнчлэн шинжээч газар дээр ажиллах явцад дараах зүйлсийг ажиглав. Үүнд:

- Оюутанд зориулсан төрөл бүрийн үйлчилгээний төвүүд байдаг тухай дурдагдсан байна. Үүнд: “Оюутан зоог” цайны газар, сүүний цех, утасгүй интернэт, Хаан банк, Төрийн банк, Капитал банкны АТМ, хувцасны өлгүүр, “Хатантуул” театр зэрэг байна. Эдгээрээс “Оюутан зоог” ажиллахгүй байв. Утасгүй интернэт нь харин оюутантай хийсэн ярилцлагын явцад оюутнууд хүртээмжгүй байдаг гэдэг дээр ихэнх оюутнууд санал нийлж байв.
- Экологийн хөтөлбөрт хамааралтай нийт 12 лабораторийг дурдсан байна. Эдгээр нь хөтөлбөрт дурдагдсан хөрсний экологи, усны экологи, ургамлын экологи, ойн экологи, микробын экологи, экологийн судалгааны арга зүй, газарзүйн мэдээллийн систем, экологийн аялал жуулчлал хичээлүүдэд чиглэгдсэн байна. Лаборатори шаардлагатай хичээлүүдийн ихэнх нь сургалтын зориулалттай лабораторитой байна. Газар дээрх нотлох баримт цуглуулах үйл явцын үед лабораторийн орчинд аюулгүй ажиллах заавар, аюул ослын үед авах арга хэмжээг байрлуулсан ганцхан лаборатори байв. Оюутнуудтай ярилцсан ярилцлагаас үзэхэд лабораторийн хичээлийн хүртээмж хангалтгүй гэдэг үнэлгээтэй байна.
- Багаж хэрэгслийн тухайд гэвэл сургалтад ашиглагдах лаборатори, тоног төхөөрөмжийн жагсаалтыг дурдсан бөгөөд очиж ажиллах явцад байгаа нь нотлогдсон болно. Өөрийн үнэлгээний тайланд дурдсанаар эдгээр багаж хэрэгслүүд нь хангалттай байна. Түүнчлэн мэргэжлийн хичээлүүдийн онцлогт суурилсан лаборатори, тоног төхөөрөмжөөр хангагдсан эсэх талаарх санал асуулгыг өөрийн үнэлгээний тайлангийн Хүснэгт 3.8-д оруулж өгсөн байгаа бөгөөд хангалттай гэж үзжээ.
- Мөн суралцах өрөө танхим болон бие даах кабинетаар хангагдсан эсэх талаарх санал асуулгыг өөрийн үнэлгээний тайлангийн Хүснэгт 3.8-д оруулж өгсөн байна. Тэгэхэд хангалттай гэсэн хариулт авсан байна. Гэвч ярилцлагын явцад ямар нэг шалтгааны улмаас аль нэг ангид хичээл орох боломжгүй болох тохиолдолд оюутнууд хичээлдээ суухын тулд хичээл орох боломжтой хоосон анги, танхим хайдаг байдал ажиглагдав.

Онцлог зүйл: /Туршлага/

Практик туршлагад тулгуурласан сургалтыг түлхүү оруулах үүднээс хичээлийн хөтөлбөрт тохирохуйц сургалтын олон лабораторитой нь уг хөтөлбөрийн давуу тал болж байна. Мөн анги танхимын шинэчлэлт, лабораторийн шинэчлэлтийг багш нар бие даан болон нэгдсэн байдлаар санаачилгатайгаар жил бүр зохион байгуулж явуулж ирсэн байна.

Анхаарах асуудал:

- Сургалтын хэрэглэгдэхүүний болон анги танхимын бодит хангамжийг сайжруулах тал дээр илүүтэй анхаарч оюутан, багш нараас авах санал асуумжийг илүүтэй нарийвчлах, санал асуулгыг авахдаа залхаах олон асуулттайгаар биш тодорхой асуудалд чиглэсэн байдлаар түүврийн байдалтайгаар авч, чиглэсэн арга хэмжээ авч болохуйц байхаар асуултыг тусгахад анхаарах.
- Түүнчлэн интернэт орчин гэх мэт оюутны суралцах орчныг дэмжих үйл ажиллагааг аль болох тухайн хэрэглэгчдэд хүртээмжтэй байдлыг сайжруулах тал дээр анхаарах хэрэгтэй байна.

- Багшийн ажиллах орчин хөтөлбөрийг үр дүнтэй хэрэгжүүлэх талаар зөвхөн өрөө, танхимын хангамжийн талаар л тайланд дурдагдсан байв. Өрөө тасалгааны дулаан, хүйтний хувьд ажиллахад тохиромжтой орчин бүрдсэн эсэх талаарх мэдээлэл бас хомс байв. Мөн ажиллах орчинд шаардагдах бусад хэрэгслүүдээр хангагдсан эсэх талаар лавлан асуухад багш нарт тодорхой хэмжээнд цаас, бичгийн хэрэгсэл гэх мэт зүйлсээр хангадаг гэсэн боловч энэ талаар өөрийн үнэлгээний тайланд дурдагдсан зүйл байхгүй, ер нь тайлангуудад дурдагдсан зүйл байхгүй бөгөөд хэдий хэр зардал энд зарцуулагддаг нь тодорхой бус байв. Хөтөлбөрийг үр дүнтэй хэрэгжүүлэх тал дээр багшийн ажиллах орчин нь хэрхэн нөлөөлж байгааг цаашид анхаарч суурь мэдээлэл цуглуулж, цаашид хэрхэн хөгжүүлэх тал дээр төлөвлөн ажиллах нь зүйтэй болов уу.
- Оюутнууд дадлагын баазын талаарх асуудал хөндсөн бөгөөд энэ асуудал нь өөрийн үнэлгээний тайланд тусгагдаагүй бөгөөд ямар нэг байдлаар нотлох баримт хангалттай биш байсан тул зөвхөн анхаарах асуудалд оруулж үлдээв.

Зөвлөмж: /Бодитой хэрэгжихүйц, хэмжигдэхүйц байна./

Хэдийгээр сургалтын орчны хувьд суурь шаардлагуудыг хангасан байгаа боловч илүүтэй сайжруулж болохуйц харагдаж байгаа дээр зарим нэг зөвлөмжийг дурдвал:

- Багшийн ажиллах орчин, материаллаг баазын талаарх судалгааг хийх.
- Сургалтын тоног төхөөрөмж, урвалж бодис, мэдээллийн технологийн хэрэгсэл, цахим орчны ашиглалт, хүртээмж, сэтгэл ханамжийн чиглэсэн судалгааг илүү нарийвчилж, түүврийн байдлаар оюутнуудаас авах.

Шаардлага: /Шаардлагыг хэсэгчилсэн хангасан, хангаагүй үед заавал бичнэ/

Шалгуурыг хангасан байдал: Бүрэн хангасан/ Хэсэгчлэн хангасан/ Хангаагүй

Шалгуур нь сургалт, судалгаа явуулах анги танхим, лаборатори, урлан, багаж хэрэгсэл нь хөтөлбөрийг үр дүнтэй хэрэгжүүлэх (1) шаардлага хангасан, (2) стандартад нийцсэн, (3) шинэчлэл хийдэг байна гэж заасны дагуу авч үзэхэд сургалтын анги тэнхим, лаборатори, өрөө, багаж хэрэгсэл нь хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэхэд тохиромжтой, стандартад нийцсэн бөгөөд аль болохоор шинэчлэлийг төлөвлөн гүйцэтгэдэг бөгөөд хөтөлбөрийн зорилготой уялдуулан анги танхим, лаборатори, урлан, багаж хэрэгсэл, багшийн ажиллах орчныг сайжруулах системийг бүрдүүлсэн байна.

Шалгуурыг хангасан байдал: Бүрэн хангасан

3.2. Сургалтын хэрэглэгдэхүүн

Хөтөлбөрийн онцлогоос хамааран зайлшгүй шаардлагатай сургалт, судалгааны программ хангамж, хичээлийн хэрэгсэл, материаллаг нөөцөөр хангадаг байна.

Илрэл нотолгоо: /Шаардлагатай холбоотой баримт бичиг, тоо баримт, судалгааны дүн гэх мэт судалсан бодит илрэл баримтуудыг бичнэ/

Шалгуур үзүүлэлтүүдийн хүрээнд дараах нотлох баримтуудтай танилцлаа. Үүнд:

- Өөрийн үнэлгээний тайлан
- Хөтөлбөрийн оролцогч талуудын сэтгэл ханамжийн судалгаа 2018-2020 оны хичээлийн жил (Агроэкологийн сургууль) – сургалтын хэрэглэгдэхүүний чанарт өгсөн үнэлгээ 1, 2-р курсын болон 3, 4-р курсын оюутнуудын сэтгэл ханамжийн судалгааны дүн

- Агроэкологийн сургуулийн экологийн тэнхимийн 2021, 2020, 2019, 2018, 2017 оны тайлангууд
- Хичээлүүдийн үзүүлэн материал хавтас

Дээрх тайлан материалтай танилцсаны үүднээс дараах зүйлс ажиглагдав. Үүнд:

- Сургуулийн дотоод болон төслийн санхүүжилтээр сургалтын лабораторийн тохижилт, тоноглолыг хийсэн байна. Түүнчлэн шинээр судалгааны, сургалтын лабораторийг байгуулсан байна.
- Биет үзүүлэн, хэвлэмэл үзүүлэн гэх мэт хэрэглэгдэхүүнийг тохирох байдлаар бэлдэж ашигладаг аж. 2019 оны болон 2018 оны тэнхимийн тайланд багш нарын хийж боловсруулсан электрон материал, хичээлийн иж бүрдлийг тусгаж өгсөн байна.
- Сургалтын хэрэглэгдэхүүний чанарт өгсөн үнэлгээг оруулж өгсөн байна. Хэрэглэгдэхүүний чанарт хамрагдсан асуултад нь
 - Видео үзүүлэн, бусад тараах материал ашигладаг эсэх
 - Хичээлийн материалыг интернэтэд байршуулдаг эсэх
 - Багшийн лекцийн болон дадлага илтгэл нь хэр зэрэг ойлгомжтой эсэх
 - Багшийн хичээлд хэрэглэж байгаа сурах бичгийн чанар
 - Багшийн лекцийн хичээлийн бэлтгэлийн талаарх зэрэг нэлээдгүй нарийн асуултуудыг оруулж өгсөн байна.
- Хичээлүүд дээр аль болох сүүлийн үеийн программ хангамжаар хангахаар ажилладаг бөгөөд. Жишээ нь газарзүйн мэдээллийн системийн хичээл дээр ArcGIS программ хангамжийг ашигладаг бөгөөд программ хангамжийн хувьд өөрийн үнэлгээний тайлан болон оюутнуудтай хийх ярилцлагаас үзэхэд хангалттай байдаг байна.

Түүнчлэн шинжээч газар дээр ажиллах явцад дараах зүйлсийг ажиглав. Үүнд:

- Лабораториуд нь тодорхой хэмжээнд мэргэжлийн багаж хэрэгслээр хангалттай тоноглогдсон байв.
- Хичээлийн материалуудыг оюутнуудад хүртээмжтэй байлгах тал дээр сайтар анхаарч ажилладаг бөгөөд энэ нь ч бас ярилцлагуудын явцад нотлогдов.
- Лабораториудад дадлага хичээлд ашиглагддаг гэх урвалж бодисуудыг өрж тавьсан байв.

Онцлог зүйл: /Туршлага/

Сургалтын хэрэглэгдэхүүний хүртээмжтэй байдалд ач холбогдол өгч багш нар энэ талаараа нэлээдгүй ажилласан бөгөөд оюутнуудаасаа мөн энэ талаарх нарийвчилсан сэтгэл ханамжийн судалгаа авч үнэлж дүгнэдэг юм байна. Орчин үед онлайн сургалт явагдах болсонтой холбоотойгоор биет үзүүлэн, материалуудыг цахим болгоход анхаарч ажиллажээ.

Анхаарах асуудал:

Сургалтад хэрэглэгдээд зарцуулагдаад өнгөрдөг материаллаг зүйлс, бодис, урвалжийн хүрэлцээний талаарх баримт өөрийн үнэлгээний тайлан болон бусад ер дурдагдаагүй бөгөөд энэ нь хүртээмжтэй эсэх талаарх санал асуулга зэрэг ямар нэг асуумж судалгаа байхгүй байв. Ажиглалтын үеэр лабораторид байгааг ажигласан боловч аман ярилцлагын үед оюутнууд хүртээмжгүй байдаг талаарх сэтгэгдлээ хуваалцсан.

Зөвлөмж: /Бодитой хэрэгжихүйц, хэмжигдэхүйц байна./

Хэдийгээр сургалтын хэрэглэгдэхүүний хувьд суурь шаардлагуудыг хангасан байгаа боловч илүүтэй сайжруулж болохуйц харагдаж байгаа дээр зарим нэг зөвлөмжийг дурдвал:

- Аль болох лиценз шаардагдахгүй программ хангамж ашиглах боломжийг эрэлхийлэх. Жишээ нь QGIS гэх мэт.

- Хичээлд зарцуулагддаг бодис, урвалжийн хүртээмжийн талаарх судалгаа багш нар болон оюутнуудаас авч тусгах

Шаардлага: /Шаардлагыг хэсэгчилсэн хангасан, хангаагүй үед заавал бичнэ/

Дадлага хичээлд зайлшгүй шаардлагатай лабораторийн нэг удаагийн хэрэгсэл, бодис, урвалжууд нь зайлшгүй шаардлагатай материаллаг нөөц гэдэгтээ орох бөгөөд эдгээрийн хангамж, хүрэлцээний талаарх судалгаа, баримт байхгүй байгааг бүрдүүлэх

Шалгуурыг хангасан байдал: Бүрэн хангасан/ Хэсэгчлэн хангасан/ Хангаагүй

Хөтөлбөрийн онцлогоос хамааран зайлшгүй шаардлагатай сургалт, судалгааны (1) программ хангамж, (2) хичээлийн хэрэгсэл, (3) материаллаг нөөцөөр хангадаг байна гэсэн шалгуурын хувьд программ хангамж, хичээлийн хэрэгслээр хангах асуудлыг анхааран төлөвлөж, ханган ажилладаг бөгөөд энэ талаарх үйл явцаа тасралтгүй сайжруулах тогтолцоо бүрдүүлж, оюутан суралцагч нараасаа санал асуулга авч өөрийн үнэлгээ дээрээ тулгуурлан байнга сайжруулалт хийгддэг байна. Харин материаллаг нөөцийн талаарх төлөвлөлт, хэрэгжүүлэлт, түүнийгээ үнэлэх тогтолцоо байгаа эсэх дээр нотлох баримт хангалтгүй байгаа тул хэсэгчлэн хангасан байна гэж үзэж байна.

3.3. Номын сан, мэдээллийн эх үүсвэр

Багш, суралцагчдын сургалтын үйл ажиллагааг амжилттай хэрэгжүүлэхэд дэмжлэг үзүүлэхүйц хэрэгцээт ном сурах бичиг, мэдээллийн эх үүсвэрээр тогтмол, чанартай хангадаг байна.

Илрэл нотолгоо: /Шаардлагатай холбоотой баримт бичиг, тоо баримт, судалгааны дүн гэх мэт судалсан бодит илрэл баримтуудыг бичнэ/

Шалгуур үзүүлэлтүүдийн хүрээнд дараах нотлох баримтуудтай танилцлаа. Үүнд:

- Өөрийн үнэлгээний тайлан
- Хөтөлбөрийн оролцогч талуудын сэтгэл ханамжийн судалгаа 2018-2020 оны хичээлийн жил (Агроэкологийн сургууль) – сургалтын хэрэглэгдэхүүний чанарт өгсөн үнэлгээ 1, 2-р курсийн болон 3, 4-р курсийн оюутнуудын сэтгэл ханамжийн судалгааны дүн

Дээрх тайлан материалтай танилцсаны үүднээс дараах зүйлс ажиглагдав. Үүнд:

- Уламжлалт сэдэвчилсэн номын сангууд болон цахим номын сангийн үйлчилгээг нэвтрүүлж буй дэвшилтэт алхмыг нэвтрүүлж буй. Үүнтэй холбоотойгоор үндсэн эрэлт ихтэй биет номуудыг цахимжуулах ажил хийгдэж байгаа.
- Цахимжуулах ажлын хүрээнд эрдэм шинжилгээний 1000 гаруй бүтээлийн хураангуйг сканердан, цахим каталогтой холбон өгчээ.
- Нээлттэй, чөлөөт уншлагын танхимуудыг нээж ажиллуулж байгаа.
- Олон улсын хэд хэдэн цахим санг ашиглах эрхтэй болсон байна
- Мэргэжлийн ном, сурах бичгийн хангамж, шинэчлэлтийн талаарх санал асуулга багш, оюутнуудын дунд явуулж уг судалгаан дээрээ үндэслэн сайжруулах, баяжуулах ажлыг зохион байгуулдаг нь бас нэмэгдэж буй ном сурах бичгийн тоо, зарцуулагдсан хөрөнгө, нэг оюутанд ногдох номын тооноос харагдаж байв.
- 2020-2021 онд суралцаж буй 127 оюутнуудын авсан судалгаагаар сургуулийн номын сангийн хүрэлцээ хангамжийн талаарх, тэр дундаа уншлагын танхимын хүрэлцээ хангамж, үйлчилгээ, нөхцөл, сурах бичгийн хүрэлцээ, хангамжийн талаарх асуултуудад 64.4% нь маш сайн, сайн гэж үнэлжээ.

Түүнчлэн шинжээч газар дээр ажиллах явцад дараах зүйлсийг ажиглав. Үүнд:

- Номын сан саяхан шинэ байрандаа нүүж ороод тохижилтоо хийж дуусгахаар ажиллаж байгаа боловч оюутнууддаа үйлчлэхээр уншлагын танхимуудаа нээсэн байв.
- Номын санг тухтай, чөлөөтэй үйлчлүүлэхэд анхаарч хувцасны шүүгээ, хүлээлгийн танхим зэргийг бэлдэж эхэлсэн байв.
- Ном сурах бичиг, хэрэгцээт мэдээллийн үүсвэрээр хангахын тулд номын сангийн катологийг цахимжуулсан бөгөөд хаанаас ч уг катологийг ашиглах боломжтой байлгах ажилласан байна.
- Мэргэжлийн ном сурах бичгийг төв номын санд байрлуулахаас гадна өөрсдийн сургууль дээрээ оюутнуудад хүртээмжтэй байлгах үүднээс бичил номын буланг сургууль дээрээ ажиллуулж байв.

Онцлог зүйл: /Туршлага/

Мэргэжлийн ном сурах бичгийг төв номын санд байрлуулахаас гадна өөрсдийн сургууль дээрээ оюутнуудад хүртээмжтэй байлгах үүднээс бичил номын буланг сургууль дээрээ ажиллуулж байв.

Анхаарах асуудал:

Сүүлийн таван жилд худалдан авсан ном, сурах бичгийн тоо жилээс жилд буурч, зарцуулсан хөрөнгийн хэмжээ багассан байв.

Зөвлөмж: /Бодитой хэрэгжихүйц, хэмжигдэхүйц байна./

Сүүлийн таван жилд худалдан авсан ном, сурах бичгийн тоо жилээс жилд буурч, зарцуулсан хөрөнгийн хэмжээ багассан байгаа нь эрэлт хэрэгцээ буурснаас уу, эсвэл мэргэжлийн сайн ном, сурах бичиг хангалттай зах зээлд нийлүүлэгдэхгүй байгаагаас болов уу эсвэл өөр дотоод шалтгаан байна уу гэдгийг цааш нь мөшгөн судалж үзэх

Шаардлага: /Шаардлагыг хэсэгчилсэн хангасан, хангаагүй үед заавал бичнэ/

Шалгуурыг хангасан байдал: Бүрэн хангасан/ Хэсэгчлэн хангасан/ Хангаагүй

Багш, суралцагчдын сургалтын үйл ажиллагааг амжилттай хэрэгжүүлэхэд дэмжлэг үзүүлэхүйц хэрэгцээт (1) ном (2) сурах бичиг, (3) мэдээллийн эх үүсвэрээр тогтмол, чанартай хангах шаардлагыг бүрэн хангасан байна.

3-р шалгуурын талаарх шинжээчийн эцсийн үнэлгээ: Бүрэн хангасан

Шалгуур 4. Хөтөлбөрийн удирдлага, зохион байгуулалт

Хөтөлбөрийн удирдлага нь сургуулийн алсын хараа, эрхэм зорилгод нийцүүлэн сургалтын үйл ажиллагааг чанартай, тасралтгүй явуулахад нөөцийг оновчтой хуваарилж; хөдөлмөрлөх, суралцах таатай орчинг бүрдүүлэн хөтөлбөрийн хөгжлийг хангахуйц стратеги, менежментийг хэрэгжүүлнэ.

4.1. Хөтөлбөрийн удирдлагын үйл ажиллагаа

Хөтөлбөрийн удирдлагын үйлчилгээ нь сургалтын чанарыг сайжруулахад чиглэж, нийгмийн хариуцлагатай, оролцогч болон сонирхогч талуудын оролцоог хангадаг байна.

Илрэл нотолгоо:

- Боловсролын салбарын хөгжлийн дунд хугацааны төлөвлөгөө, 2021 – 2030 он
- ХААИС-ийн хөгжлийн стратеги төлөвлөгөө (2028 он хүртэл)
- Боловсролын салбарын хөгжлийн дунд хугацааны төлөвлөгөө, 2021 – 2030 он
- ХААИС-ийн хөгжлийн стратеги төлөвлөгөө (2028 он хүртэл)
- ХААИС-ийн хөтөлбөрийн хорооны журам, ХААИС-ийн захирлын 2015 оны А/377 дугаар тушаал
- Багшийн ур чадварын судалгаа, 2018 – 2019 оны хичээлийн жил, 2019 – 2020 оны хичээлийн жил
- Оюутны сэтгэл ханамжийн судалгаа, 2018 – 2019 оны хичээлийн жил, 2019 – 2020 оны хичээлийн жил
- Төгсөгчийн сэтгэл ханамжийн судалгаа, 2018 – 2019 оны хичээлийн жил, 2019 – 2020 оны хичээлийн жил
- Ажил олгогчийн сэтгэл ханамжийн судалгаа, 2018 – 2019 оны хичээлийн жил, 2019 – 2020 оны хичээлийн жил
- ХААИС-ийн Агроэкологийн сургуулийн Экологийн тэнхимийн ажлын тайлан, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021 он

Онцлог зүйл:

- Хөтөлбөр нь ХААИС-ийн Сургалтын бодлого, зохицуулалтын албанаас гаргасан дүрэм, журмын хүрээнд хэрэгждэг. Хөтөлбөрийн чанарыг сайжруулахын тулд үе шаттайгаар төлөвлөгөө гаргасан.
- Экологи хөтөлбөрийн удирдлагын үйл ажиллагаа ХААИС-ийн хөтөлбөрийн ерөнхий хороо, Агроэкологийн сургуулийн хөтөлбөрийн хороо, Экологи хөтөлбөрийн хороогоор дамжин явагддаг.
- Экологи хөтөлбөрийн хорооноос цөм хөтөлбөрийг сайжруулах, оюутнуудын болон төгсөгчдийн уулзалт, эрдэмтдийн цуврал лекц, семинар, хөтөлбөрөөр суралцагчдыг гадаад, дотоодын судалгааны ажилд оролцуулах зэрэг ажлыг хийсэн байна.
- Төгсөгч, ажил олгогч, сонирхогч талын төлөөллөөс санал авч хөтөлбөрийн зорилго, зорилтуудыг тэдний эрэлт, хэрэгцээнд нийцүүлэн сайжруулж байна.
- Тус хөтөлбөрөөр төгсөгчид ажил олгогчдын шаардлагад нийцэж байгаа талаар болон ажил эрхлэлтийн байнгын судалгаа хийж, төгсөгчдийг ажлын байраар хангах тодорхой бодлого, үйл ажиллагааг явуулж байна.

Анхаарах асуудал:

Зөвлөмж:

Шаардлага: /Шаардлагыг хэсэгчилсэн хангасан, хангаагүй үед заавал бичнэ/

Шалгуурыг хангасан байдал: Бүрэн хангасан

4.2. Хамтын ажиллагаа, нийгэмд үзүүлэх үйлчилгээ

Дотоодын болон олон улсын их дээд сургуулиуд, судалгааны болон мэргэжлийн байгууллагууд, төрийн болон ТББ-тай холбоо тогтоож; багш, суралцагч солилцоо, тэтгэлэг ба хамтарсан хөтөлбөр, сургалт, судалгаа, семинар зэрэг хэлбэрээр хамтран ажилладаг байна.

Илрэл нотолгоо:

- Хамтарсан төсөл, хөтөлбөрүүдийн гэрээ, ажлын тайлан /Өөрийн үнэлгээний тайлангийн Хүснэгт 4.4, 4.5, 4.6 – д үзүүлснийг илрэл нотолгооны тайлангаар үзэв/
- Тэтгэлэгт хөтөлбөрт хамрагдагсдын судалгаа, 2018 – 2020 он
- Дотоодын судалгаа, арга хэмжээнд оролцсон ажлын тайлан /Өөрийн үнэлгээний тайлангийн Хүснэгт 4.7 – д үзүүлснийг илрэл нотолгооны тайлангаар үзэв/
- Төгсөгчдийн холбооны үйл ажиллагааны мэдээлэл, 2018 – 2022 он

Онцлог зүйл:

- Хамтран хэрэгжүүлсэн судалгаа, байгуулсан гэрээ, багш, оюутан солилцооны тоо нэмэгдсэн байна. Сүүлийн 5 жилд 16 хамтарсан төсөл, хөтөлбөрийг гадаад 9 улсын байгууллагуудтай хэрэгжүүлж, давхардсан тоогоор 61 багш, 33 оюутан оролцсон байна.
- Олон улсын хурал, семинарт давхардсан тоогоор 41 багш, 3 оюутан оролцож, 19 илтгэл хэлэлцүүлэн, төслийн 4 тайлан хүлээлгэн өгчээ. Дотоодын 27 арга хэмжээнд давхардсан тоогоор 55 багш, 100 гаруй оюутан оролцож, 32 илтгэл хэлэлцүүлжээ.

Анхаарах асуудал:

Зөвлөмж:

- Мэргэжлийн холбоод, ТББ-тай холбоо тогтоон хамтран ажиллах талаар анхаарах.
- Төгсөгчдийн холбооны үйл ажиллагаанд анхаарах.

Шаардлага: /Шаардлагыг хэсэгчилсэн хангасан, хангаагүй үед заавал бичнэ/

Шалгуурыг хангасан байдал: Бүрэн хангасан

4.3 Санхүүжилт

Хөтөлбөрийн санхүүжилтийн тодорхой хувь нь багш, суралцагчийн хөгжилд зарцуулагддаг, олон эх үүсвэртэй байна.

Илрэл нотолгоо:

- ХААИС-ийн санхүүгийн үйл ажиллагааны журам, 2015 он
- АОС-ийн жилийн төсөв, зарцуулалтын тайлан, 2016-2021 он
- Экологи хөтөлбөрийн нэг оюутанд ногдох зардлын судалгаа, 2016-2021 он
- Сургалтын төлбөрөөс хөтөлбөрт зарцуулагддаг хувь хэмжээ, үр дүнгийн судалгаа, 2018 – 2021 он

Онцлог зүйл:

- Хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэхэд шаардлагатай санхүүжилтийг их сургуулийн стратеги төлөвлөгөө, жил бүрийн төсөвт тусган, оюутны холбоо, бүрэлдэхүүн сургууль, тэнхимийн түвшинд зарцуулах зардлыг үйл ажиллагааны төлөвлөгөөнд тусган баталгаажуулдаг байна.

Анхаарах асуудал:

Зөвлөмж:

- Сургалтын төлбөрийн орлогын тодорхой хувийг хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэгч нэгжийн үйл ажиллагааг сайжруулахад зориулах

Шаардлага: /Шаардлагыг хэсэгчилсэн хангасан, хангаагүй үед заавал бичнэ/

Шалгуурыг хангасан байдал: Бүрэн хангасан

4.4. Хөтөлбөрийн маркетингийн идэвхжүүлэлт

Хөтөлбөр нь тогтвортой байдлаа хангахуйц идэвхжүүлэлтийн хөтөлбөр, төлөвлөгөөтэй байна.

Илрэл нотолгоо:

- ХААИС-ийн маркетингийн идэвхжүүлэлтийн хөтөлбөр, ХААИС-ийн захирлын 2015 оны 3 дугаар сарын 3-ны А/61 тоот тушаал
- Хөтөлбөр сурталчлах ажлын тайлан, мэдээлэл, 2016 – 2021 он

Онцлог зүйл:

- Хөтөлбөрийн сурталчилгааг “ХААИС-ийн маркетингийн идэвхжүүлэлтийн хөтөлбөр”-ийн дагуу явуулж байна.
- ЕБС-ийн сурагчдын дунд мэргэжил сурталчлах уулзалт, өдөрлөг зохион байгуулахаас гадна сургууль болон мэргэжлийн сургалтын үйл ажиллагаатай танилцуулах ажлыг зохион байгуулдаг.

Анхаарах асуудал:

Зөвлөмж:

Экологи хөтөлбөрийн маркетингийн идэвхжүүлэлтийн хөтөлбөр, төлөвлөгөөг сайжруулж, хэрэгжилтийг ханган ажиллах

Шаардлага: /Шаардлагыг хэсэгчилсэн хангасан, хангаагүй үед заавал бичнэ/

Шалгуурыг хангасан байдал: Бүрэн хангасан

4.5. Хөтөлбөрийн нээлттэй, ил тод байдал

Хөтөлбөр хэрэгжүүлэгч нэгж нь өөрийн үйл ажиллагааны талаар олон нийтэд үнэн зөв, ил тод, дэлгэрэнгүй, сүүлийн үеийн мэдээллийг түгээдэг байна.

Илрэл нотолгоо:

- ХААИС-ийн Мэдээллийн систем - ISLS
- Хөтөлбөрийн талаарх сурталчилгааны товхимлууд
- ХААИС-ийн вебсайт – <https://www.muls.edu.mn>

Онцлог зүйл:

- Хөтөлбөрийн удирдлагын шуурхай, оновчтой үйл ажиллагааг хангахад чиглэсэн мэдээлэл цуглуулах, боловсруулах удирдлагын мэдээллийн тогтолцоотой.
- Оюутны бүртгэл, хичээл сонголт, хичээлийн хуваарь, дүн, диплом хэвлэх зэрэг элсэлтээс төгсөлт хүртэлх сургалтын бүх үйл ажиллагаа ХААИС-ийн мэдээллийн систем(ISLS)-ээр дамжин явагддаг байна.

Анхаарах асуудал:

Зөвлөмж:

Шаардлага: /Шаардлагыг хэсэгчилсэн хангасан, хангаагүй үед заавал бичнэ/

Шалгуурыг хангасан байдал: Бүрэн хангасан

4-р шалгуурын талаарх шинжээчийн эцсийн үнэлгээ: Бүрэн хангасан

Шалгуур 5. Суралцагчид чиглэсэн үйл ажиллагаа

Тухайн хөтөлбөрөөр суралцагчдын оролцоог ханган бие даан амжилттай суралцахад чиглэсэн дэмжих үйл ажиллагааг хүртээмжтэй, ашиг сонирхолд нь нийцүүлэн үр дүнтэй хэрэгжүүлдэг байна.

5.1. Суралцагч сонгох, элсүүлэх

Хөтөлбөрийн онцлогт тохирсон шалгуураар элсэгчдийг сонгон шалгаруулдаг байна.

Илрэл нотолгоо: /Шаардлагатай холбоотой баримт бичиг, тоо баримт, судалгааны дүн гэх мэт судалсан бодит илрэл баримтуудыг бичнэ/

Шалгуур үзүүлэлтүүдийн хүрээнд дараах нотлох баримтуудтай танилцлаа. Үүнд:

- Өөрийн үнэлгээний тайлан
- Хөтөлбөрийн оролцогч талуудын сэтгэл ханамжийн судалгаа 2018-2020 оны хичээлийн жил (Агроэкологийн сургууль) – сургалтын хэрэглэгдэхүүний чанарт өгсөн үнэлгээ 1, 2-р курсын болон 3, 4-р курсын оюутнуудын сэтгэл ханамжийн судалгааны дүн
- Элсэгчдэд зориулсан гарын авлага

Дээрх тайлан материалтай танилцсаны үүднээс дараах зүйлс ажиглагдав. Үүнд:

- Элсэлтийн бодлого, дүрэм, журмыг тодорхой гаргасан бөгөөд уг дүрэм, журамдаа хөгжлийн бэрхшээлтэй элсэгч нарыг болон мерит буюу авьяас чадварыг харгалзан үзэх боломжтой болсон.
- Шинээр элсэгч оюутнуудад зориулсан материал хангалттай сайн бэлдэж өгдөг байна.
- Мөн цахимаар мэдээллийг сайн хүргэхээр ажилладаг байна.
- Элсэлтийг хичээл 1, хичээл 2 гэсэн багцуудын хүрээнд авдаг нь ерөнхий хөтөлбөрийн зорилготой нийцэлтэй байв.

Түүнчлэн шинжээч газар дээр ажиллах явцад оюутнуудтай, төгсөгч нартай, ажил олгогч нартай ярилцах үед ч тэр элсэлтийн үйл явц, шалгуур нь хөтөлбөрийн зорилт, зорилготой нийцэж байгаа гэж дүгнэхүйц байв.

Онцлог зүйл: /Туршлага/

Элсэгч нарт гол мэдээллийг хүргэдэг гарын авлагаар хангаж өгдөг нь чухал хэрэгцээтэй алхам байв.

Анхаарах асуудал:

Оюутан буурсан талаарх асуудлыг хэд хэдэн удаа хөндсөн байсан бөгөөд энэ нь элсэлт буурсантай холбоотой. Элсэлт буурсан нь сургуулийн, хөтөлбөрийн бодлого гэхээс илүүтэйгээр төгсөгч нарын тоо буурсан, байгалийн ухаанаар ЭЕШ өгөгч нарын тоо буурсантай холбоотой байж болзошгүй. Энэ талаар бодолцон хэрвээ боломжтой бол мөшгих судалгааг хамтарсан хэлбэрээр ч юм уу зохион байгуулах санал хүргүүлж ажиллах

Зөвлөмж: /Бодитой хэрэгжихүйц, хэмжигдэхүйц байна./

Шаардлага: /Шаардлагыг хэсэгчилсэн хангасан, хангаагүй үед заавал бичнэ/

Шалгуурыг хангасан байдал: Бүрэн хангасан/ Хэсэгчлэн хангасан/ Хангаагүй

Хөтөлбөрийн онцлогт тохирсон шалгуураар элсэгчдийг сонгон шалгаруулах шалгуурыг бүрэн хангасан байна.

5.2. Зөвлөн туслах үйлчилгээ

Суралцагчид суралцах, судлах арга зүй, ирээдүйн ажил мэргэжил, хөдөлмөр эрхлэлт, сэтгэл зүй, хууль эрх зүйн чиглэлээр зөвлөх үйлчилгээг тогтмол, чанартай үзүүлдэг байна.

Илрэл нотолгоо: /Шаардлагатай холбоотой баримт бичиг, тоо баримт, судалгааны дүн гэх мэт судалсан бодит илрэл баримтуудыг бичнэ/

Шалгуур үзүүлэлтүүдийн хүрээнд дараах нотлох баримтуудтай танилцлаа. Үүнд:

- Өөрийн үнэлгээний тайлан
- Хөтөлбөрийн оролцогч талуудын сэтгэл ханамжийн судалгаа 2018-2020 оны хичээлийн жил (Агроэкологийн сургууль) – сургалтын хэрэглэгдэхүүний чанарт өгсөн үнэлгээ 1, 2-р курсын болон 3, 4-р курсын оюутнуудын сэтгэл ханамжийн судалгааны дүн
- Агроэкологийн сургуулийн экологийн тэнхимийн 2021, 2020, 2019, 2018, 2017 оны тайлангууд
- Клубүүдийн үйл ажиллагааны төлөвлөгөө, семинар, олимпиадуудын удирдамж, оюутан суралцагч нарын оролцсон талаарх мэдээлэл
- Эрдэм шинжилгээний судалгааны ажлуудын талаарх тойм мэдээлэл

Дээрх тайлан материалтай танилцсаны үүднээс дараах зүйлс ажиглагдав. Үүнд:

- Хөтөлбөрийн зүгээс сурагчдад суралцах чиглэлээр нь зөвлөх үйлчилгээг тогтмол, чанартай үзүүлэхийн тулд албан байдлаар бол анги болгонд зөвлөх багш оноож өгдөг ба зөвлөх багш нар нь холбогдох зар мэдээг оюутнууддаа түгээхээр ажилладаг байна.
- Хөтөлбөрийн багш нар мөн суралцагч бүрийг удирдан чиглүүлж, судлах арга зүйд таниулах үйл эрхэлдэг байна.
- Мөн суралцах, судлах арга зүйн зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэхийн тулд оюутны клубүүдийг хөтөлбөрийн багш нар удирдан ажиллуулдаг байна. Жишээ нь англи хэл дээр мэргэжлийн ном хамтдаа уншиж ярилцдаг клубийг нэг багш хариуцаад тогтмол ажиллуулаад явж байна.
- Мэргэжлийн чиг баримжааг өгөх, хөдөлмөр эрхлэлтэд бэлдэх зорилгоор оюутнуудын дунд эрдэм шинжилгээний хурал, семинар, олимпиадыг тогтмол зохион байгуулж явуулдаг байна.
- Түүнчлэн сургуулийн хүрээнд бусад хөдөлмөр эрхлэлт, сэтгэл зүй, хууль эрх зүйн чиглэлээр зөвлөх үйлчилгээг тогтмол үзүүлдэг байна.

Түүнчлэн шинжээч газар дээр ажиллах явцад оюутнуудтай, төгсөгч нартай, ажил олгогч нартай ярилцах үед хөтөлбөрийн зүгээс зохион байгуулж байгаа клубүүд, семинар, олимпиадтай холбоотой санал сэтгэгдэл хангалуун байна

Онцлог зүйл: /Туршлага/

Хөтөлбөрийн багш нарын удирдан явуулж байгаа дугуйлангууд тэр дундаа англи хэл дээр мэргэжлийн ном уншиж ярилцдаг клубийн талаар суралцагч нар ихэнх нь санал нэгтгэйгээр үр дүнтэй байсан гэж магтацгааж байв.

Анхаарах асуудал:

Байхгүй

Зөвлөмж: /Бодитой хэрэгжихүйц, хэмжигдэхүйц байна./

Шаардлага: /Шаардлагыг хэсэгчилсэн хангасан, хангаагүй үед заавал бичнэ/

Шалгуурыг хангасан байдал: Бүрэн хангасан/ Хэсэгчлэн хангасан/ Хангаагүй

Суралцагчид суралцах, судлах арга зүй, ирээдүйн ажил мэргэжил, хөдөлмөр эрхлэлт, сэтгэл зүй, хууль эрх зүйн чиглэлээр зөвлөх үйлчилгээг тогтмол, чанартай үзүүлдэг байх гэсэн шалгуурыг бүрэн хангасан байна.

5.3. Суралцагчийн олон нийтийн оролцоо, урамшууллын тогтолцоо

Суралцагчийн олон нийтийн үйл ажиллагаанд оролцох оролцоо, сайн дурын ажлыг дэмжиж хамтран ажилладаг байна.

Илрэл нотолгоо: /Шаардлагатай холбоотой баримт бичиг, тоо баримт, судалгааны дүн гэх мэт судалсан бодит илрэл баримтуудыг бичнэ/

Шалгуур үзүүлэлтүүдийн хүрээнд дараах нотлох баримтуудтай танилцлаа. Үүнд:

- Өөрийн үнэлгээний тайлан
- Хөтөлбөрийн оролцогч талуудын сэтгэл ханамжийн судалгаа 2018-2020 оны хичээлийн жил (Агроэкологийн сургууль) – сургалтын хэрэглэгдэхүүний чанарт өгсөн үнэлгээ 1, 2-р курсын болон 3, 4-р курсын оюутнуудын сэтгэл ханамжийн судалгааны дүн
- Агроэкологийн сургуулийн экологийн тэнхимийн 2021, 2020, 2019, 2018, 2017 оны тайлангууд
- Клубүүдийн үйл ажиллагааны төлөвлөгөө, семинар, олимпиадуудын удирдамж, оюутан суралцагч нарын оролцсон талаарх мэдээлэл

Дээрх тайлан материалтай танилцсаны үүднээс болон газар дээр ажиллаж, оюутнууд, төгсөгч нар, ажил олгогч нартай ярилцах үед дараах зүйлс ажиглагдав. Үүнд:

- Багш нар оюутнуудыг сайн дураар нь мэргэжлийн үйл ажиллагаанд өргөнөөр оролцуулахаар мэдээллийг хүргэн, удирдан ажилладаг юм байна.
- Клубүүдийн үйл ажиллагааг гарган багш нар нь удирдан арга хэмжээ зохион байгуулдаг юм байна.
- Оюутнуудыг мэргэжлийн чиглэлийн сайн дурын болон цалинтай ажилд зуучлах, илтгэл, семинарт оролцуулахын тулд мэдээллийг багш нар нь хуваалцан ажилладаг байна.
- Оюутнууд тодорхой хэмжээнд олимпиад уралдаан тэмцээнд амжилт үзүүлдэг юм байна.
- Оролцогч талууд хөтөлбөрийн зүгээс суралцагчийн олон нийтийн үйл ажиллагаанд оролцох оролцоо, сайн дурын ажлыг дэмжин хамтран ажилладаг тал дээр сэтгэл хангалуун байдгаа илэрхийлцгээж байв.
- Ажил олгогч нарын зүгээс оюутнуудад илүү мэргэжлийн дадлага олгох боломжийг олгоход анхаарах тухай дурдаж байв.

Онцлог зүйл: /Туршлага/

Суралцагч нарын хөгжилд багш нар ихээхэн анхаарч өөрийн сургууль доторх төдийгүй бусад сургууль, судалгааны байгууллага дээр зохиогдож байгаа сургалт, семинар, сайн дурын үйл ажиллагаа, ажиллах боломжийн талаарх мэдээллүүдийг цаг алдалгүй хүргэхээр ажилладаг юм байна.

Анхаарах асуудал:

- Урамшуулал, тэтгэлэг, хөнгөлөлтөд хамрагдсан байдлыг авч үзвэл суралцагчийн гаргасан амжилтад илүү тулгуурласан, харин гүйцэтгэсэн сайн дурын ажлыг хэрхэн үнэлж, урамшуулж байгаатай нь төдийлөн хамааралгүй гэж дүгнэгдэхүйц байв. Гэвч энэ тал дээр тодорхой баримт алга.
- Тодорхой хэмжээнд оюутны клубүүдийн зохион байгуулсан арга хэмжээг болон тэдгээрийн төрлүүдийг дурдсан боловч тэдгээр нь хэдэн оюутнаас хэдэн оюутанд хүрч байгаа эсэх, төрлүүд нь хангалттай байгаа эсэх, ямар нэг дэмжлэгтэй эсэх мэдээлэл дутмаг, нотлох баримтууд дурдагдаагүй байна.
- Оюутнуудад сайн дурын ажил, цагийн цалинтай болон дадлагажих боломжуудын талаар багш нар нь мэдээлдэг, ажилд зуучилдаг гэх боловч энэхүү мэдээллийг ямар нэг байдлаар мөшгөн түүвэр судалгаагаар ч юм уу баримтжуулж энэхүү үйл явц нь хэр үр дүнтэй байгаа, яавал цаашид илүү сайжруулж болох талаарх суурь өгөгдөл байхгүйгээс тухайн үйл явцын хэрэгжилтэд үнэлгээ өгөх боломжгүй, сайжруулах эсэх талаарх ямар нэг үнэлэлт өгөх боломжгүй байв.

Зөвлөмж: /Бодитой хэрэгжихүйц, хэмжигдэхүйц байна./

- Урамшуулал, тэтгэлэг, хөнгөлөлтөд сайн дурын ажил, олон нийтийн үйл ажиллагаанд оролцох байдлыг хэрхэн тооцож үзэх талаарх илүү ойлгомжтой мэдээлэл хүргэх
- Оюутнуудын сайн дурын ажил, клубийн үйл ажиллагаанд хэрвээ ямар нэг дэмжлэг үзүүлдэг бол энэ талаарх нотлох баримтыг сайтар тусгах
- Хөтөлбөрийн оюутнуудад сайн дурын ажил, цагийн цалинтай болон дадлагажих боломжуудын талаар мэдээлэл, ажилд зуучилсан байдал нь хэр хүртээмжтэй, үр дүнтэй байсан талаар тодорхой мөшгөх судалгаа зохион байгуулах. Ялангуяа энэ тал дээр ажил олгогч талуудтай хамтарвал үр дүнтэй байх.
- Сурагчийн олон нийтийн үйл ажиллагаанд оролцох оролцоо, сайн дурын ажлыг нь аль болохоор суралцахуйн үндсэн зорилготой нь уялдуулан (заавал мэргэжилтэй нь холбоотой гэсэн үг биш, багаар ажиллах, илтгэх гэх мэт ур чадвар ч байж болно) тодорхойлж, тэдгээр оролцоо, сайн дурын ажлыг нь урамшуулах мөнгөн болон мөнгөн бус дэмжлэг үзүүлэх бодлого хэрэгжүүлж болох юм.

Шаардлага: /Шаардлагыг хэсэгчилсэн хангасан, хангаагүй үед заавал бичнэ/

Суралцагчийн олон нийтийн үйл ажиллагаанд оролцох оролцоо, сайн дурын ажлыг дэмжиж хамтран ажилладаг байдлаа суралцахуйн нэг хэсэг болгон хөгжүүлэх систем буюу ямар суралцахуйн ямар зорилго, зорилттой уялдсан ямар төрлийн үйл ажиллагааг хэрхэн урамшуулах, тэр нь зорилтот бүлэг, зорилгоо хангаж буй эсэх талаарх мөшгөх

Шалгуурыг хангасан байдал: Бүрэн хангасан/ Хэсэгчлэн хангасан/ Хангаагүй

Суралцагчийн олон нийтийн үйл ажиллагаанд оролцох оролцоо, сайн дурын ажлыг дэмжиж хамтран ажилладаг боловч үүнийг суралцахуйн нэг хэсэг болгох, хэрэгжүүлэх, талуудын эрэлт хэрэгцээг хангаж байгаа эсэх, хэрхэн сайжруулж болох талаарх систем тогтоогүй тул шаардлагыг хэсэгчилсэн хангасан гэж үнэлэв.

5.4. Суралцагчийн шилжилт, хөдөлгөөн

Суралцагчийн шилжилт хөдөлгөөнийг шийдвэрлэхдээ /кредитийг хүлээн зөвшөөрөх, дүйцүүлэн тооцох, кредитээс чөлөөлөх/ холбогдох дүрэм, журмын дагуу суралцагчийн эрх ашигт нь нийцүүлэн шийдвэрлэдэг байна.

Илрэл нотолгоо: /Шаардлагатай холбоотой баримт бичиг, тоо баримт, судалгааны дүн гэх мэт судалсан бодит илрэл баримтуудыг бичнэ/

Шалгуур үзүүлэлтүүдийн хүрээнд дараах нотлох баримтуудтай танилцлаа. Үүнд:

- Өөрийн үнэлгээний тайлан
- Холбогдох дүрэм журмууд

Дээрх тайлан материалтай танилцсаны үүднээс болон газар дээр ажиллаж, оюутнууд, төгсөгч нар, ажил олгогч нартай ярилцах үед дараах зүйлс ажиглагдав. Үүнд:

- Суралцагчийн шилжилт, хөдөлгөөнийг шийдвэрлэхдээ холбогдох дүрэм, журмын дагуу суралцагчийн эрх ашигт нийцүүлэн шийдвэрлэдэг юм байна.

Онцлог зүйл: /Туршлага/

Байхгүй

Анхаарах асуудал:

Байхгүй

Зөвлөмж: /Бодитой хэрэгжихүйц, хэмжигдэхүйц байна./

Шаардлага: /Шаардлагыг хэсэгчилсэн хангасан, хангаагүй үед заавал бичнэ/

Шалгуурыг хангасан байдал: Бүрэн хангасан/ Хэсэгчлэн хангасан/ Хангаагүй

Суралцагчийн шилжилт хөдөлгөөнийг шийдвэрлэхдээ /кредитийг хүлээн зөвшөөрөх, дүйцүүлэн тооцох, кредитээс чөлөөлөх/ холбогдох дүрэм, журмын дагуу суралцагчийн эрх ашигт нь нийцүүлэн шийдвэрлэдэг байх гэдэг шалгуурыг бүрэн хангасан байна.

5.5. Төгсөлтийн баримт бичиг

Төгсөлтийн баримт бичиг нь оюутны мэргэшил, хувь хүний гүйцэтгэл, хөтөлбөрийн үр дүн, эзэмшсэн агуулга, түвшин зэргийг тусгасан байна.

Илрэл нотолгоо: /Шаардлагатай холбоотой баримт бичиг, тоо баримт, судалгааны дүн гэх мэт судалсан бодит илрэл баримтуудыг бичнэ/

Шалгуур үзүүлэлтүүдийн хүрээнд дараах нотлох баримтуудтай танилцлаа. Үүнд:

- Өөрийн үнэлгээний тайлан
- Холбогдох дүрэм журмууд

Дээрх тайлан материалтай танилцсаны үүднээс болон газар дээр ажиллаж, оюутнууд, төгсөгч нар, ажил олгогч нартай ярилцах үед дараах зүйлс ажиглагдав. Үүнд:

- Төгсөлтийн баримт бичиг нь оюутны мэргэшил, хувь хүний гүйцэтгэл, хөтөлбөрийн үр дүн, эзэмшсэн агуулга, түвшин зэргийг тусгасан байна.
- Ажил олгогч нарын зүгээс ч гэсэн төгсөлтийн баримт бичиг нь тухайн оюутны эзэмшсэн мэдлэг, түвшнийг тусгаж чаддаг болохыг ярилцлагын явцад дурдаж байв.

Онцлог зүйл: /Туршлага/

Байхгүй

Анхаарах асуудал:

Байхгүй

Зөвлөмж: /Бодитой хэрэгжихүйц, хэмжигдэхүйц байна./

Шаардлага: /Шаардлагыг хэсэгчилсэн хангасан, хангаагүй үед заавал бичнэ/

Шалгуурыг хангасан байдал: Бүрэн хангасан/ Хэсэгчлэн хангасан/ Хангаагүй
Төгсөлтийн баримт бичиг нь оюутны мэргэшил, хувь хүний гүйцэтгэл, хөтөлбөрийн үр дүн, эзэмшсэн агуулга, түвшин зэргийг тусгасан байна гэсэн шалгуурыг бүрэн хангасан байна.

5-р шалгуурын талаарх шинжээчийн эцсийн үнэлгээ: Бүрэн хангасан.

Шалгуур 6. Багшийн үйл ажиллагаа

Багшийн үйл ажиллагаа нь хөтөлбөрийн үр дүнг амжилттай хэрэгжүүлж, хөгжүүлэхэд чиглэсэн байна.

6.1. Багшийн сонгон шалгаруулалт, зэрэглэл, урамшууллын бодлого

Хөтөлбөр нь тавьсан зорилго, зорилгоо хангахуйц онол дадлагыг зохистой хэмжээнд эзэмшсэн эрдмийн зэрэг цолтой, сургалтын арга зүйн өндөр ур чадвартай, мэргэжлийн туршлага бүхий багшийн нөөцтэй байна.

Илрэл нотолгоо: /Шаардлагатай холбоотой баримт бичиг, тоо баримт, судалгааны дүн гэх мэт судалсан бодит илрэл баримтуудыг бичнэ/

- Багш сонгон шалгаруулалт, багшийн албан тушаалын зэрэглэлд тавигдах “ХААИС-д профессор, багш ажиллуулах журам” нь Монгол Улсын үндсэн хууль, Хөдөлмөрийн тухай хууль, Боловсролын тухай хууль, Дээд боловсролын тухай хуульд нийцүүлсэн ХААИС-ийн дүрэм, хөдөлмөрийн дотоод журмын хүрээнд зохицуулагддаг.
- ХААИС-ийн профессор багшийн аттестатчиллын журам
- ХААИС-ийн багш нарын сургалтын ажлыг төлөвлөх, гүйцэтгэлийг тооцох, журмын дагуу дүгнэдэг.

Онцлог зүйл: /Туршлага/

Экологи хөтөлбөрийн хувьд дэд профессор цолтой 4, доктор зэрэгтэй 7, магистр зэрэгтэй 5 нийт 3-22 жил ажилласан туршлагатай 16 багш ажиллаж байна.

Анхаарах асуудал:

Зөвлөмж: /Бодитой хэрэгжихүйц, хэмжигдэхүйц байна./

Шаардлага: /Шаардлагыг хэсэгчилсэн хангасан, хангаагүй үед заавал бичнэ/

Шалгуурыг хангасан байдал: Бүрэн хангасан

6.2. Багшийн хөгжил

Мэргэжлийн болон сургалт, эрдэм шинжилгээний мэдлэг, арга барил, ур чадвараа тасралтгүй хөгжүүлэхэд чиглэсэн багшийн хөгжлийн хөтөлбөртэй байна.

Илрэл нотолгоо: /Шаардлагатай холбоотой баримт бичиг, тоо баримт, судалгааны дүн гэх мэт судалсан бодит илрэл баримтуудыг бичнэ/

- ХААИС-ийн хөгжлийн стратеги.

- ХААИС-ийн захирлын (2018 онд) 156 тоот тушаалаар батлагдсан болон “Багшийн хөгжил” хөтөлбөр.
- 2010 онд батлагдсан “ХААН КАМПУС” хөтөлбөр - ойрын 10 жилийн шинэ шатанд хөтлөх бодлогын иж бүрэн баримт бичиг.

Онцлог зүйл: /Туршлага/

- Багш нар тасралтгүй мэргэжлийн ур чадвараа дээшлүүлж ирсэн 2000 оноос 20 багш 40 гаруй чиглэлээр 7 хоногоос 2,5 жил хүртэлх хугацаагаар мэргэжил дээшлүүлсэн.
- 2020 оны 4-р сард “Багшийн хөгжлийн төв”-ийг нээж, багш судлаач нар онлайн хичээл бэлтгэх, хэлэлцүүлэг, семинар, видео уулзалт, мэргэжил дээшлүүлсэн сургалт явуулах боломжийг бүрдүүлсэн.

Анхаарах асуудал:

Оюутнуудаас байгаль орчны хууль эрх зүйн семинар хичээлийг эрх зүйн мэргэжлийн багшаар оруулах хүсэлт гаргасан.

Зөвлөмж: /Бодитой хэрэгжихүйц, хэмжигдэхүйц байна./

Шаардлага: /Шаардлагыг хэсэгчилсэн хангасан, хангаагүй үед заавал бичнэ/

Шалгуурыг хангасан байдал: Бүрэн хангасан

6.3. Эрдэм шинжилгээ, судалгаа

Багш эрдэм шинжилгээ, судалгааны ажлыг тогтмол хийж, судалгааны үр дүн нь хөтөлбөр хэрэгжүүлэхэд үр нөлөөтэй байна.

Илрэл нотолгоо: /Шаардлагатай холбоотой баримт бичиг, тоо баримт, судалгааны дүн гэх мэт судалсан бодит илрэл баримтуудыг бичнэ/

- ХААИС-ийн захирлын (2018 онд) 156 тоот тушаалаар батлагдсан болон “Багшийн хөгжил” хөтөлбөр.
- ХААИС-д профессор, багш ажиллуулах журам
- Бакалаврын оюутны эрдэм шинжилгээний ажлын санхүүжилтэд сургалтын төлбөрийн 0,02 хувийг олгодог.
- 2017-2022 онд 21 төсөл, 74 захиалгат ажил хэрэгжүүлж хамтран ажилласан. Оюуны өмчийн 25 патент авсан.

Онцлог зүйл: /Туршлага/

Сүүлийн 5 жилд 41 өгүүлэл хэвлүүлснээс 12 нь IF-тай сэтгүүлд хэвлүүлсэн. Ишлэл 564 байна.

Зөвлөмж:

Анхаарах асуудал:

- Зарим багш нарын хувьд өгүүлэл хэвлүүлсэн боловч IF-тай сэтгүүлд өгүүлэл хэвлүүлэхэд анхаарч ажиллах
- Судалгааны ихэнх зардлыг удирдагч багш өөрсдийн судалгааны төслөөс гаргадаг.
- Сургууль анхаарах хэрэгтэй.

Зөвлөмж: /Бодитой хэрэгжихүйц, хэмжигдэхүйц байна./

Шаардлага: /Шаардлагыг хэсэгчилсэн хангасан, хангаагүй үед заавал бичнэ/

Шалгуурыг хангасан байдал: Бүрэн хангасан

6.4. Багшийн үнэлгээ

Багшийн сургалт, заах арга зүй, эрдэм шинжилгээ, судалгаа, мэргэжлийн болон нийгмийн үйлчилгээний /зөвлөх үйлчилгээ/ чиглэлээр хичээлийн жил тутам өөрийн болон хөндлөнгийн үнэлгээг тогтмол гүйцэтгэж, үр дүнг тооцдог байна.

Илрэл нотолгоо: /Шаардлагатай холбоотой баримт бичиг, тоо баримт, судалгааны дүн гэх мэт судалсан бодит илрэл баримтуудыг бичнэ/

- ХААИС-ийн захирлын (2018 онд) 156 тоот тушаалаар батлагдсан болон “Багшийн хөгжил” хөтөлбөр.
- ХААИС-д профессор, багш ажиллуулах журам
- ХААИС-ийн Агроэкологийн сургуулийн Экологийн тэнхимийн 2021, 2020, 2019, 2018, 2017 оны тайлангууд
- Хөтөлбөрийн багш нарын өөрийн үнэлгээний тайлангууд

Онцлог зүйл: /Туршлага/

Экологи хөтөлбөрийн багш нарын цагийн биелэлт 100 хувиас дээш гарсан.

Анхаарах асуудал:

Зөвлөмж: /Бодитой хэрэгжихүйц, хэмжигдэхүйц байна./

Шаардлага: /Шаардлагыг хэсэгчилсэн хангасан, хангаагүй үед заавал бичнэ/

Шалгуурыг хангасан байдал: Бүрэн хангасан

6-р шалгуурын талаарх шинжээчийн эцсийн үнэлгээ: Бүрэн хангасан

Шалгуур 7. Чанарын үнэлгээ, баталгаажуулалт

Хөтөлбөрийг тасралтгүй хөгжүүлэхэд чиглэгдсэн дотоод чанарын баталгаажуулалтын механизмтай, хөндлөнгөөс үнэлүүлдэг байна.

7.1. Хөтөлбөрийн чанарын дотоод баталгаажуулалт, сайжруулалт

Хөтөлбөрийг оролцогч талуудын оролцоотойгоор тасралтгүй хөгжүүлэхэд чиглэсэн үечилсэн чанарын дотоод болон хөндлөнгийн баталгаажуулалтын механизмтай байна.

Илрэл нотолгоо:

- ХААИС-ийн захирлын “Чанарын удирдлага, зохицуулалтын тухай” 2018 оны 283 тоот тушаал
- ХААИС-ийн хөтөлбөрийн хорооны журам, ХААИС-ийн захирлын 2015 оны А/377 дугаар тушаал
- Хөтөлбөрийн чанарын менежментийн гарын авлага, 2018 он
- ХААИС-ийн Агроэкологийн сургуулийн Экологийн тэнхимийн ажлын тайлан, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021 он

Онцлог зүйл:

- ХААИС 2018 оноос сургалт, эрдэм шинжилгээ болон бусад үйл ажиллагааг тасралтгүй сайжруулах зорилго бүхий Чанарын удирдлага, зохицуулалтын албыг байгуулан ажиллаж байна.
- Экологи хөтөлбөрийг улам сайжруулж, чанарын ахиц, дэвшил гаргах, агуулгын өөрчлөлт, шинэчлэл хийх ажлыг системтэйгээр, үе шаттайгаар хэрэгжүүлж байна.

Анхаарах асуудал:**Зөвлөмж:**

Шаардлага: /Шаардлагыг хэсэгчилсэн хангасан, хангаагүй үед заавал бичнэ/

Шалгуурыг хангасан байдал: Бүрэн хангасан

7.2. Хөтөлбөрийн үр дүн

Хөтөлбөрөөр төгсөгч нь сонирхогч талуудын эрэлт хэрэгцээг хангасан, улс орны болон салбарын ирээдүйн тогтвортой хөгжилд хувь нэмрээ оруулан сэтгэл ханамжтай ажиллаж, амьдрах цогц чадамжтай байна.

Илрэл нотолгоо:

- ХААИС-ийн хөтөлбөрийн хорооны журам, ХААИС-ийн захирлын 2015 оны А/377 дугаар тушаал
- Хөтөлбөрийн чанарын менежментийн гарын авлага
- Оюутны сэтгэл ханамжийн судалгаа, 2018 – 2019 оны хичээлийн жил, 2019 – 2020 оны хичээлийн жил
- Төгсөгчийн сэтгэл ханамжийн судалгаа, 2018 – 2019 оны хичээлийн жил, 2019 – 2020 оны хичээлийн жил
- Ажил олгогчийн сэтгэл ханамжийн судалгаа, 2018 – 2019 оны хичээлийн жил, 2019 – 2020 оны хичээлийн жил
- Төгсөгчдийн ажил эрхлэлтийн судалгаа, 2018 – 2019 оны хичээлийн жил, 2019 – 2020 оны хичээлийн жил
- ХААИС-ийн Агроэкологийн сургуулийн Экологийн тэнхимийн ажлын тайлан, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021 он
- **Онцлог зүйл:** Экологи хөтөлбөрийн хорооны бүрэлдэхүүнд сонирхогч талуудын төлөөлөл болох төгсөгч, ажил олгогч ажиллаж санал асуулга, хурал, хэлэлцүүлэгт идэвхтэй оролцож, хөтөлбөрийн хэрэгжилт, шинэчлэл, өөрчлөлтөд санал, зөвлөмжөө тусган ажиллаж байна.
- 2016 – 2020 онд 166 оюутан төгсөж, ажил эрхлэлтийн түвшин 64,2 хувьтай байна.
- Оюутан, төгсөгч, ажил олгогчийн сэтгэл ханамжийн судалгааг авч санал, зөвлөмжийг хөтөлбөрийн шинэчлэл өөрчлөлтөд тусган ажиллаж байна.

Анхаарах асуудал:**Зөвлөмж:**

Шаардлага: /Шаардлагыг хэсэгчилсэн хангасан, хангаагүй үед заавал бичнэ/

Шалгуурыг хангасан байдал: Бүрэн хангасан

7.3. Үндэсний болон олон улсын хэмжээнд хүлээн зөвшөөрөгдөх

Үндэсний болон олон улсын хэмжээнд хөндлөнгийн үнэлгээ, магадлан итгэмжлэл хийлгэн суралцагчдын цогц чадамжийг хүлээн зөвшөөрүүлж, олон улсын түвшинд суралцах боломжийг нэмэгдүүлдэг байна.

Илрэл нотолгоо:

- Хөтөлбөрийг 2015 онд магадлан итгэмжилсэн шийдвэр
- Мэргэжлийн холбоодтой хамтран ажилласан тухай мэдээлэл, 2021, 2022 он
- Дотоод, гадаадын дараагийн шатны хөтөлбөрт суралцаж буй төгсөгчдийн судалгаа, 2017-2020 он

Онцлог зүйл:

2015 онд Экологи хөтөлбөрийг ХААИС-ийн Сургалтын бодлого, зохицуулалтын алба, яам, ажил олгогч, багш, төгсөгчийн төлөөлөл гэсэн бүрэлдэхүүнтэйгээр хөндлөнгийн үнэлгээ хийж, 92,3 оноогоор үнэлэгдэж байсан. Мөн онд анхны хөтөлбөрийн магадлан итгэмжлэлийг хийлгэсэн. **Анхаарах асуудал:**

Зөвлөмж: Мэргэжлийн холбоодтой хамтын ажиллагаагаа хөгжүүлэх.

Шаардлага: /Шаардлагыг хэсэгчилсэн хангасан, хангаагүй үед заавал бичнэ/

Шалгуурыг хангасан байдал: Бүрэн хангасан

7-р шалгуурын талаарх шинжээчийн эцсийн үнэлгээ: Бүрэн хангасан

ДҮГНЭЛТ

Бүрэн хангасан

Шалгуур		Бүрэн хангасан (2)	Хэсэгчлэн хангасан (1)	Хангаагүй (0)	Үндэслэл, шалтгаан /х/х, хангаагүй дэд шалгуур байвал үндэслэлийг тодорхой бичнэ./
1	Хөтөлбөрийн төлөвлөлт	2			
2	Сургалтын үйл ажиллагаа	2			
3	Хөтөлбөр хэрэгжүүлэх орчин, технологийн нөхцөл	2			
4	Хөтөлбөрийн удирдлага, зохион байгуулалт	2			
5	Суралцагчид чиглэсэн үйл ажиллагаа	2			
6	Багшийн үйл ажиллагаа	2			
7	Чанарын үнэлгээ, баталгаажилт	2			
ДҮГНЭЛТ		Бүрэн хангасан			

НЭГДСЭН ЗӨВЛӨМЖ, ШААРДЛАГА

Шалгуур	Зөвлөмж
Шалгуур 1. Хөтөлбөрийн төлөвлөлт	Ажил олгогч, төгсөгч, суралцагсдыг саналыг харгалзан үзэж тоон боловсруулалтын буюу статистик, мэргэжлийн англи хэлний цагийг нэмэгдүүлэх, түвшинг ахиулахад анхаарах. Биологи хичээл 6 кредит оруулсан үүнийг тус бүрд биологи, ургамал судлал, амьтан судлал гэсэн бие даасан хичээл болгон орвол тохиромжтой.
Шалгуур 2. Сургалтын үйл ажиллагаа	Суралцагсдыг сонгон мэргэших чиглэлийг аль болох бага курсээс нь чиглүүлж мэргэжлийн ур чадвар эзэмших ажлын байранд, эрт дадлагажуулан бэлтгэдэг байх давуу тал бий болно.
Шалгуур 3. Хөтөлбөр хэрэгжүүлэх орчин, технологийн	<ul style="list-style-type: none"> - Багшийн ажиллах орчин, материаллаг баазын талаарх судалгааг хийж, сайжруулах - Сургалтын тоног төхөөрөмж, урвалж бодис, мэдээллийн технологийн хэрэгсэл, цахим орчны ашиглалт, хүртээмж, сэтгэл ханамжийн чиглэсэн судалгааг илүү нарийвчилж, түүврийн байдлаар

нөхцөл	<p>оюутнуудаас авах</p> <ul style="list-style-type: none"> - Хичээлд зарцуулагддаг бодис, урвалжийн хүртээмжийн талаарх судалгаа багш нар болон оюутнуудаас авч тусгах - Сүүлийн таван жилд худалдан авсан ном, сурах бичгийн тоо жилээс жилд буурч, зарцуулсан хөрөнгийн хэмжээ багассан байгаа нь эрэлт хэрэгцээ буурснаас уу, эсвэл мэргэжлийн сайн ном, сурах бичиг хангалттай зах зээлд нийлүүлэгдэхгүй байгаагаас болов уу эсвэл өөр дотоод шалтгаан байна уу гэдгийг цааш нь мөшгөн судалж үзэх
Шалгуур 4. Хөтөлбөрийн удирдлага, зохион байгуулалт	<ul style="list-style-type: none"> - Мэргэжлийн холбоод, ТББ-тай холбоо тогтоон хамтран ажиллах талаар анхаарах - Төгсөгчдийн холбооны үйл ажиллагаанд анхаарах - Сургалтын төлбөрийн орлогын тодорхой хувийг хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэгч нэгжийн үйл ажиллагааг сайжруулахад зориулах - Экологи хөтөлбөрийн маркетингийн идэвхжүүлэлтийн хөтөлбөр, төлөвлөгөөг сайжруулж, хэрэгжилтийг ханган ажиллах
Шалгуур 5. Суралцагчид чиглэсэн үйл ажиллагаа	<ul style="list-style-type: none"> - Урамшуулал, тэтгэлэг, хөнгөлөлтөд сайн дурын ажил, олон нийтийн үйл ажиллагаанд оролцох байдлыг хэрхэн тооцож үзэх талаарх илүү ойлгомжтой мэдээлэл хүргэх - Хөтөлбөрийн оюутнуудад сайн дурын ажил, цагийн цалинтай болон дадлагажих боломжуудын талаар мэдээлэл, ажилд зуучилсан байдал нь хэр хүртээмжтэй, үр дүнтэй байсан талаар тодорхой мөшгөх судалгаа зохион байгуулах. Ялангуяа энэ тал дээр ажил олгогч талуудтай хамтарвал үр дүнтэй байх
Шалгуур 6. Багшийн үйл ажиллагаа	Судалгааны ихэнх зардлыг удирдагч багш өөрсдийн судалгааны төслөөс гаргадаг үүнд сургууль анхаарах хэрэгтэй.
Шалгуур 7. Чанарын үнэлгээ, баталгаажилт	Мэргэжлийн холбоодтой хамтын ажиллагаагаа хөгжүүлэх
Шалгуур	Шаардлага
5.3. Суралцагчийн олон нийтийн оролцоо, урамшууллын тогтолцоо	Суралцагчийн олон нийтийн үйл ажиллагаанд оролцох оролцоо, сайн дурын ажлыг дэмжиж хамтран ажилладаг байдлаа суралцахуйн нэг хэсэг болгон хөгжүүлэх систем буюу ямар суралцахуйн ямар зорилго, зорилттой уялдсан ямар төрлийн үйл ажиллагааг хэрхэн урамшуулах, тэр нь зорилтот бүлэг, зорилгоо хангаж буй эсэх талаарх мөшгөх

Баримт материал, нотлох баримт, уулзалт ярилцлага дээр үндэслэн шинжээчийн баг Хөдөө аж ахуйн их сургуулийн “Экологи” бакалаврын хөтөлбөрийг БМИҮЗ-ийн сургалтын хөтөлбөрийн магадлан итгэмжлэлийн ерөнхий шалгуур шаардлагад нийцэж байгаа тул “Бүрэн хангасан” гэж дүгнэж байна.

Шинжээчийн багийн дүгнэлтийг БМИҮЗ-ийн Нийгмийн шинжлэх ухаан, мэдээлэл, сэтгүүл зүйн чиглэлээр хөтөлбөрийн үнэлгээ хийх мэргэжлийн зөвлөлд хүргүүлж байна.

Шинжээчийн багийн ахлагчийн нэр, гарын үсэг:

Шинжээчийн багийн гишүүний нэр, гарын үсэг:

V. Уулзалт ярилцлагад оролцогчдын бүртгэл

I. Багш нартай хийх уулзалт

№	Овог, нэр	Албан тушаал	Утас	Мэйл хаяг
1	Т.Оюунчимэг	профессор	99031969	t_oyunchimeg@mul.s.edu.mn
2	П.Ариунсүрэн	дэд профессор	99291991	ariunsuren.p@mul.s.edu.mn
3	Х.Баярмаа	дэд профессор	88092051	kh_bayarmaa@mul.s.edu.mn
4	О.Бүрэнжаргал	дэд профессор	88066085	o_burenjargal@mul.s.edu.mn
5	Н.Цэгмид	ахлах багш	88134114	tsegmid@mul.s.edu.mn
6	Б.Лхамсүрэн	ахлах багш	99073352	Lkhamsuren@mul.s.edu.mn
7	Г.Ариунжаргал	ахлах багш	99193791	ariunjargal@mul.s.edu.mn
8	М.Оргилболд	ахлах багш	99234599	orgilbold@mul.s.edu.mn
9	Б.Минжмаа	багш	80108310	minjmaa@mul.s.edu.mn
10	Х.Ганчимэг багш	багш	99962096	kh.ganchimeg@mul.s.edu.mn
11	С.Цогт ахлах багш	багш	88131248	tsogt@mul.s.edu.mn
12	М.Хишигжаргал	ЭНБД	99159152	mkhishig@mul.s.edu.mn

II. Оюутнуудтай хийх уулзалт

№	Овог, нэр	Хэддүгээр курс	Утас	Мэйл хаяг
1	Д. Яруунаа	2-р дамжаа		
2	Б. Ганбат	2-р дамжаа	80440903	
3	О. Энхмэнд	2-р дамжаа	99026244	
4	Х. Нямсүрэн	2-р дамжаа		
5	Х. Чойсүх	2-р дамжаа		
6	Т. Хонгорзул	2-р дамжаа		
7	О. Адьяа	2-р дамжаа	89858669	
8	Б. Буян-Ундрах	3-р дамжаа	95692276	
9	Г. Чимэд	3-р дамжаа	88300770	
10	С. Мөнх-Учрал	3-р дамжаа	99783916	
11	Б. Биндэргяа	3-р дамжаа	99708985	
12	Ц. Шинэбаяр	3-р дамжаа	95563629	
13	П. Мөнгөнзаяа	3-р дамжаа	86866898	
14	Л. Гүнбилэг	3-р дамжаа	96005095	
15	Г. Нямдорж	3-р дамжаа	93130888	
16	Х. Энхтөр	3-р дамжаа	86166071	
17	Т. Энхбилгүүн	4-р дамжаа	94719874	
18	Г. Уламбаяр	4-р дамжаа	89211722	
19	П. Пүрэвсүрэн	4-р дамжаа	80460744	
20	С. Амарбаясгалан	4-р дамжаа	88107959	

III. Ажил олгогчидтой хийх уулзалт

№	Овог, нэр	Албан тушаал	Утас	Мэйл хаяг
1	С.Батхишиг	ХУД, 3-р хороо Засаг дарга	99184436	khanuul.3khoroo@gmail.com
2	М.Баярсайхан	Өмнөговь аймаг ЗДТГ-ын дарга	88020249	mbayarsaihan11@gmail.com
3	Б.Удвал	ШУА, Газарзүй геоэкологийн хүрээлэн, Ойн нөөц ой хамгааллын салбарын дарга	99054345	udvalb@mas.ac.mn
4	Г.Энхтоогоо	НЕБЛӨЗБ Ахлах сургууль менежер	88863246	enkhtogoo.g@uswur1975.edu.mn
5	Б.Өлзийжаргал	Говьхангайн төгөл ХХК, Захирал	99840401	Uj888999@gmail.com
6	Нандинцэцэг	Дархан ХААИС Эрдэмтэн нарийн бичгийн дарга	99376887	nandidavaa@gmail.com
7	Г.Амархүү	Монголын шувуу хамгаалах төв Гүйцэтгэх захирал	89101032	gamarkhuu@gmail.com
8	Ц.Алтанзул	Тогтвортой ноос ноолуур төв Нар хүрээлэнгийн захирал	96662456	Altanzul.tsevlee@gmail.com
9	Н.Жавхлан	МАК цемент ХХК Үйлдвэр хариуцсан дарга	89997749	javkhlan.n@mak.mn
10	Х.Нарангэрэл	"Эколва" ХХК БО-ны үнэлгээний компанийн захирал	99187791	Narangerel.khukhuu@gmail.com
11	С.Батгөмөр	Дархан, УГТХүрээлэн Секторын эрхлэгч	99068791	s_battumor@yahoo.com
12	Х.Бямбарагчаа	Завхан аймаг, Тосонцэнгэл сум, ЗДТГ Ахлах мэргэжилтэн	93199993	ragchaa819@gmail.com
13	А.Тогооням	Өвөрхангай, Баянгол сум БО-ны хариуцсан дарга	89974002	togoonyam0222@gmail.com
14	О.Тэмүүжин	Нийслэлийн байгаль орчны газар Ахлах мэргэжилтэн	99994768	Temvjin0620@gmail.com ggantuya529@gmail.com
15	Ж.Баттөгс	Хэнтий, Цагдаагийн газар Төлөвлөлт, зохион байгуулагч	99038478	tugsuu.19891006@gmail.com b.enkhherlen@gmail.com
16	В.Нямбуу	Өмнөговь аймаг, БОАЖГ Ахлах мэргэжилтэн	88654347	nybooo1127@gmail.com
17	Өлзийхишиг	Дундговь аймаг "Луус" сумын засаг дарга	99282449	ulziikhishigbaasanjav@gmail.com tsegiuj@gmail.com
18	П.Түвшинтөр	МУИС-ийн харъяа Экологийн боловсролын төв Сургалтын албаны дарга	99025297	tuvshintur@num.edu.mn
19	Н.Гантулга	Дундговь аймаг, БОАЖГ Газар хариуцсан дарга	88038485	gantulga.n@mne.gov.mn gnt20n@yahoo.com
20	Н.Ганхуяг	Хүрэн баавгай, ХХК Захирал	99081717	baavarmongol@gmail.com
21	Р.Уртнасан	Баянхонгор, Сум дундын ойн анги Ойн ангийн дарга	88319897, 96019897	p.urtaa87@gmail.com
22	Ө.Угтахбаяр	Өмнөговь аймаг Захирагчийн албаны дарга	88977772, 89029816	olz.batmunkh@yahoo.com
23	Б.Солонго	Аргатай, ХХК, Захирал	90081818	solongo.b@incon.mn
24	Г.Ган-очир	Төв аймаг, ЗДТГ Ахлах мэргэжилтэн	94119214	ganochir9214@gmail.com
25	П.Сайнтөр	"Чанар хийц" ХХК Захирал	99115957	sain_ts@yahoo.com

IV. Төгсөгчидтэй хийх уулзалт

№	Овог, нэр	Хэдэн оны төгсөгч	Албан тушаал	Утас	Мэйл хаяг
1	Г.Нарангоо	2017	Үнэлгээний мэргэжилтэн	90200506	Narangoo554@gmail.com
2	Б.Цоггэрэл	2020	Шувуу судлаач	85153421	b.tsoggerel14@gmail.com
3	Амархүү	2020	ЭШ-ний ажилтан	99716292	batmunkhamarkhuu@gmail.com
4	Пүрэвсүрэн	2021	Байгаль хамгаалагч	94000261	Puujee9886@gmail.com
5	Б.Нарангэрэл	2022	Өмнөговь аймгийн мэргэжлийн хяналтын газар	80224318	Bgegee09@gmail.com
6	Д.Уянга	2022	Өмнөговь аймгийн Ханбогд сумын захиргаа	88821215	uyangamoana@gmail.com
7	Б.Раш-Ёндон	2022	Өмнөговь аймгийн Гурвантэс сум Эрхэт түнш компани	85884768	rashyndon2001@gmail.com
8	П.Маналжав	2022	Байгаль орчин, нийгмийн ажилтан	88731422	Manaljaw7418@gmail.com
9	Б.Оюун-Эрдэнэ	2014	Говь-Хангайн төгөл ХХК-д мэргэжилтэн	88717124	noonoooyuka@gmail.com
10	Б.Энхбаясгалан	2022	ХААИС, Экологийн тэнхим	80882232	
11	Н.Амарсүлд	2022	Улаанбаатар, NNC компани	88121006	
12	Г.Амархүү		Гүйцэтгэх захирал	89101032	gamarkhuu@gmail.com

У. Хөтөлбөрийн өөрийн үнэлгээний багаас ирсэн санал

/албан бичгийг оруулах/

СУРГАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Хөтөлбөр: Экологи хөтөлбөр

Мэргэжил: Экологи, байгаль хамгаалал

Боловсролын зэрэг: Бакалавр

Индекс: D052101

Суралцах хугацаа: 4жил 2.5, 4.5 жил

Боловсролын түвшин: Бүрэн дунд

Суралцах хэлбэр: өдөр, эчнээ

№	Код	Хичээлийн нэр	Кредит			
			Заавал	Сонгон		
1. Ерөнхий суурь хичээл			36	3		
1	HUM104	Монголын түүх, соёл, ёс заншил	3			
2	HUM103	Монгол хэл бичиг, найруулга зүй	3			
3	AAE102	Хүний хөгжил, харилцааны ёс зүй, эрх	3			
4	HUM101	Англи хэл I	3			
5	HUM102	Англи хэл II	3		HUM101	
6	MPC131	Мэдээллийн технологи, систем	3			
7	ВТВ105	Биологи	2			
8	ВТВ110	Амьтан судлал	2		ECO110	
9	ECO110	Ургамал судлал	2		ВТВ110	
10	GCD150	Ерөнхий анализ хими	3			
11	PHC101	Биеийн тамир, эрүүл ахуй	3			
14	ECO110	Ургамал судлалын дадлага	1			
15	ВТВ111	Амьтан судлалын дадлага	1			
16	PHC102	Гамшигийн менежмент	1			
17	AAE103	Философи	3			
18	ECO100	Монгол орны газарзүй		3		
19	MPC110	Математик		3		
20	HUM201	Мэргэжлийн англи хэл		3	HUM101, HUM102	
21	AAE101	Эдийн засгийн онол		3		
22	MGT201	Менежментийн үндэс		3		
1.2 Мэргэжлийн суурь хичээл			26	6		
1	ECO201	Экологи, байгаль хамгаалал	3		ВТВ105	I
2	ECO202	Уур амьсгал	3			II
3	ECO203	Хөрсний экологи	3			I
4	ECO204	Усны экологи	3			Y
5	ECO205	Ургамлын экологи	3		ECO110	II
6	ECO206	Амьтны экологи	3		ВТВ110	IY
7	ECO301	Ойн экологи	3			I
8	AGE308	Хөдөлмөр хамгаалал, аюулгүй ажиллагаа	1			
9	DAS214	Мал аж ахуйн технологийн үндэс		3		
10	ECO207	Экологийн хээрийн дадлага 1	2		ECO203 ECO205	YI
11	ECO209	Экологийн хээрийн дадлага 2	2		ECO205, ECO206, ECO301	
12		Микробиологи		3		
13	ECO208	Эволюцийн экологи		3		Y
14	ВТВ204	Генетик		3		I
15	GCD205	Хүрээлэн буй орчны хими		3		Y
16	ECO213	Агрэкологи		3		
17		Ургамлын ангилал зүй		3		
18		Амьтны ангилал зүй		3		
19		Геохими		3		

	1.3 Мэргэш хичээл		42	9		
1	ЕСО302	Ландшафтын экологи	3			II
2		Байгаль орчны мониторинг	3			
3		Байгаль хамгааллын менежмент, төлөвлөлт	3		ЕСО203 ЕСО205 ЕСО205, ЕСО206, ЕСО301	
4	ЕСО305	Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээ	3		ЕСО203	Y
5	ЕСО306	Байгалийн нөөцийн эрх зүй	3		ЕСО303	II
6	ЕСО307	Нийгмийн экологи	3		ЕСО201	I
7		Бүлгэмдлийн экологи	3		ЕСО205	
8		Популяцийн экологи	3		ЕСО206	
9	ЕСО308	Байгаль хамгааллын биологи	3		ЕСО202	IY
10	ЕСО309	Экологийн судалгааны арга зүй	3		ЕСО205 ЕСО206	I
11	ЕСО310	Байгаль орчны хохирлын үнэлгээ	3		ЕСО305	
12	LMD204	Газарзүйн мэдээллийн систем	3		MPC131	II
13	ЕСО311	Үйлдвэрлэлийн дадлага	3			YI
14	ЕСО312	Төгсөлтийн шалгалт (ажил)	3			Y
15	ЕСО316	Харилцаа инноваци		3		
16	ЕСО209	Тусгай хамгаалалттай газар нутгийн менежмент	3			
17	ЕСО313	Экологийн аялал жуулчлал		3		IY
18	LMD314	Тандан судлал		3	MPC131 LMD204	IY
19	ЕСО314	Экосистемийн нөхөн сэргээлт		3		IY
20	ЕСО315	Экологийн инженерчлэл		3		IY
21	ЕСО316	Харилцаа инноваци		3		
22		Эмийн ашигт ургамал		3		
	Дүн		104	18		

Захирлын 2017 оны 08 дугаар сарын 25-ны өдрийн А/183 тоот тушаалын хавсралт

СУРГАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Хөтөлбөр: Экологи
 Мэргэжил: Экологи, байгаль хамгаалал
 Боловсролын зэрэг: Бакалавр
 Индекс: D052101

Суралцах хугацаа: 4 жил
 Боловсролын түршний 3705 Бүрэн дунд
 Суралцах хэлбэр: 00044 9090395
 Эдөр

№	Код	Хичээлийн нэр	Кредит		Хичээлийн өмнөх холбоо	Хичээлийн улирал
			Заавал	Сонгон		
1.1 Боловсролын суурь хичээл			37	3		
1	HUM104	Монголын түүх, соёл, ёс заншил	3			I
2	HUM103	Монгол хэл бичиг, найруулга зүй	3			V
3	AAE102	Хүний хөгжил, харилцааны ёс зүй, эрх зүй	3			II
4	HUM101	Англи хэл I	3			I
5	HUM102	Англи хэл II	3		HUM101	IV
6	MPC131	Мэдээллийн технологи, систем	3			I
7	BTB105	Биологи	6			IV
8	GCD150	Ерөнхий, анализ хими	3			II
9	RHC101	Биеийн тамир, эрүүл ахуй	3			I
10	BTB100	Биологийн хээрийн дадлага	3		BTB105	VI
11	RHC102	Гамшгаас хамгаалах менежмент	1			I
12	AAE103	Сэтгэлгээний түүх, соёл	3			V
13	ECO100	Монгол орны газар зүй		3		IV
14	MPC110	Математик		3		V
15	HUM201	Мэргэжлийн англи хэл		3	HUM101, HUM102	IV
16	AAE101	Эдийн засгийн онол		3		V
17	MGT201	Менежментийн үндэс		3		IV
1.2 Мэргэжлийн суурь хичээл			27	6		
1	ECO201	Экологи, байгаль хамгаалал	3		BTB105	I
2	ECO202	Уур амьсгал	3			II
3	ECO203	Хөрсний экологи	3			I
4	ECO204	Усны экологи	3		BTB105	V
5	ECO205	Ургамлын экологи	6		BTB105	II
6	ECO206	Амьтны экологи	6		BTB105	IV
7	ECO207	Экологийн хээрийн дадлага	3		03, ECO203, ECO204	VI
8	ECO208	Эволюцийн экологи		3		V
9	GCD205	Хүрээлэн буй орчны хими		3	GCD150	V
10	BTB204	Генетик		3		I
11	APP214	Газар тариалангийн технологийн үндэс		3	ECO205	I
12	DAS214	Мал аж ахуйн технологийн үндэс		3	ECO206	V
13	ECO209	Тусгай хамгаалалттай газар нутгийн менежмент		3		IV
1.3 Мэргэшүүлэх хичээл			45	6		
1	ECO301	Ойн экологи	3		ECO205	I
2	ECO302	Ландшафтын экологи	3		ECO101, ECO202	II
3	ECO303	Үйлдвэрийн экологи	3			II
4	ECO304	Микробийн экологи	3		ECO203	IV
5	ECO305	Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээ	6		ECO303	V
6	ECO306	Байгалийн нөөцийн эрх зүй	6		ECO201	II
7	ECO307	Нийгмийн экологи	3		ECO202	I
8	ECO308	Байгаль хамгааллын биологи	3		05, ECO205, ECO206	IV
9	ECO309	Экологийн судалгааны арга зүй	3			I
10	ECO310	Экологийн эдийн засаг	3			I
11	LMD204	Газар зүйн мэдээллийн систем	3		MPC131	II
12	ECO311	Үйлдвэрлэлийн дадлага	3			VI
13	ECO312	Төгсөлтийн ажил	3			V
14	ECO313	Экологийн аялал жуулчлал		3		I
15	LMD314	Тандан судлал		3	MPC131, LMD204	IV
16	ECO314	Орчны доройтол нөхөн сэргээлт		3		IV
17	ECO315	Экологийн инженерчлэл		3		IV
18	LMD304	Газар зохион байгуулалтын төлөвлөлт		3		IV
19	ECO316	Харилцаа, инноваци		3		IV
Дүн			109	15		

V. Хөтөлбөрийн өөрийн үнэлгээний багаас ирсэн санал

/албан бичгийг оруулах/

VI. Мэргэжлийн зөвлөлийн шийдвэр

Мэргэжлийн зөвлөлийн хуралдаан(огноо)
[Мэргэжлийн зөвлөлийн хэлэлцүүлгийн дүгнэлт]

Зөвлөмж....

Шаардлага

Магадлан итгэмжлэх эсэх	Магадлан итгэмжлэл олгох хугацаа

ҮII. Магадлан итгэмжлэх комиссын шийдвэр

Магадлан итгэмжлэх комиссын хуралдаан(огноо)
..... [Магадлан итгэмжлэх комиссын хэлэлцүүлгийн
дүгнэлт]

Зөвлөмж....

Шаардлага

Магадлан итгэмжлэх эсэх	Магадлан итгэмжлэл олгох хугацаа